

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF 1885
1897-1922.

1935 Csütörtök, 1935. október 3.
219. szám

Államcsinyt lepleztek le Bulgáriában

Általános mozgósítást rendelt el Olaszország

Mussolini lelkesítő rádiószózata negyvennégy millió olasz polgárhoz. — Csupán demonstratív jellege van tízmillió olasz feketeinges mozgósításának, — jelentik Rómából. — Nagyfotossága minisztertanács Londonban. — Az angol munkáspárt megtorló intézkedéseket követel Itáliával szemben

Olasz csapatok nyomultak be Abesszinia területére

A világpolitika legfrissebb eseményeként Mussolini olasz kormányelnök a római Palazzo Venezia erkélyéről nagyszabású beszédet intézett az elmúlt nap esti órában a világ különböző földrészein élő negyvennégy millió olasz polgárhoz. A beszédet az olasz rádió közvetítette a világ négy tája felé és számos ország rádióstúdiója ragadta meg a kivételes alkalmat, hogy ritka élményt szerezzen hallgatóinak.

Az olasz kormányelnök demonstratív megnyilatkozását jelentéseink között megtaláljuk az olvasó Öntudatos nép öntudatos vezérének megnyilatkozása volt: mintegy utolsó felszólítás a kulturális lelkiismeretéhez annak az olasz népnek érdekében, amely nem akar világháborút, nem akar általános felfordulást a világ civilizált és kulturálatlan területein, csupán — mint Mussolini mondta — a maga jogait, a maga részét követeli, melyből 18 évvel ezelőtt csak morzsákat juttattak neki. Az olasz kormányelnök intésére ezért sorakozott fel pár óra alatt tízmillió olasz feketeinges, ezért zúgtak fel Itália földjén a harangok és a gyárüzemek szirénái: mind a hangorkán, a tömegmozdulás csupán demonstrálni, aláhúzni és nyomatékossá tenni kívánta mindazt, amit Mussolini idézett a Palazzo Venezia erkélyén a figyelő Európa előtt.

Elégtétellel és megnyugvással vette tudomásul a világ, hogy Mussolini nem akar világháborút, csupán nemzetének kíván elégtételt és további boldogulást biztosítani. Szavai azt is jelenthetik, hogy október 2-iki beszédében előre elhárította magától mindannak a felelősségét, amit a keletafrikai, most már megkezdett olasz hadműveletek kiválthatnak az európai hatalmak részéről. Mussolini nem akar világháborút, tehát Európa többi hatalmasságaira hártotta át a döntés további lehetőségeit arra nézve, hogy mi történjék a Földközi-tengeren, a Tanánónál, Gibraltárnál vagy a Szuezi-csatorna vizén...

A fascista-párt demonstratív próbamozgósításáról és az olasz hadműveletek tényleges megkezdéséről szóló tudósításunkat egyébként az alábbiakban adjuk:

RÓMABÓL jelentik: A fascista kormány szerdán délután félnégy órakor kiadta a jelt a fascista erők általános mozgósítására Rómában és Olaszország minden más városában ugyanekkor megkondultak a harangok és a szirénák bugása jelezte az általános mozgósítás kezdetét. A parancs folytán legkésőbb két óra leforgása alatt 10 millió ember áll készenlétben arra, hogy hadbavonuljon. Az üzemek és a gyárak beszüntették a munkát és a munkások valamennyien a gyülekezőhelyeikre siettek. Mint az ország különböző helyeiről jelentik, a kormány utasításának kihirdetése után, gyors ütemben és teljes rendben folyik a mozgósítás az egész országban. A mozgósítás elrendeléséből még nem kell arra következtetni, — mondja az olasz hivatalos jelentés, — hogy további fontos események állnak küszöbön. A kormány mindössze meg akarta mutatni a világnak, hogy Olaszország mai szervezettsége mennyire teljes. Egyelőre még nem lehet megállapítani, hogy a mozgósítás elrendelését más események követik-e és nem tudni, hogy Olaszország kikerül-e a Népszövetségből.

A nemzetközi helyzet állandóan és változatlanul súlyosodik. Az angol király ma délután

MUSSOLINI, KÉT FIÁVAL, A MOZGÓSÍTOTT FEKETEINGESEK EGYENRUHÁJÁBAN
(Az olasz miniszterelnök legutolsó portréje, amely akkor készült, midőn két fiától, akik Keletafrikába mentek, elbucszott.)

kihallgatáson fogadta Hoare külügyminisztert, majd utána mindkét Halifax hadügyminisztert, akik a királyi palotából mentek a miniszterelnökségre, a nagyfonságú minisztertanács ülésére. Az ülésen Eden lord népszövetségi angol miniszter részletesen beszámolt a genfi helyzetről.

A nemzetközi helyzetnek nagyfonságú eseménye, hogy az angol munkáspárt tegnap éjszaka 1.100.000 szavazattal 100.000 szavazat ellenében kimondotta, hogy az olasz támadás esetén követeli a megtörtélt intézkedéseknek Olaszország ellen való haladéktalan alkalmazását.

Huszmillió feketeinges mozgósítása

Archide Starace a k. a fascista párt főtitkárának az a bejelentése, hogy a fascista alakulatokat mozgósítsák, az eddiginél is magasabbra fokozta a háborus lázt Olaszországban. Rómában megszólaltak a szirénák, a templomok harangjai megkondultak és először Balkán, majd pedig

egyre fokozódó erővel hirdették a rendkívüli eseményt. Az üzletek redőnyeit lehúzták, az üzemekben, hivatalokban megállt a munka és mindenki lakására sietett, hogy egyenruháját magára öltse. A fascista szervezetek tagjai ezrével vonultak fel az utcákra. A szirénabugás több, mint egy órán át tartott.

Starace főtitkár öt óra tizenöt perckor hirdetette ki a fascista alakulatok gyülekezési parancsát és egyben közölte azt is, hogy a gyülekezésnek az egész országban 6 óra 15 percre befejezést kell nyernie. Ekkorra jelentették be ugyanis Mussolini beszédét. Rövid idő múlva a táviratok ezrei érkeztek Rómába és jelentették, hogy a fascista alakulatok gyülekezése befejeződött és a mozgósítási parancsnak eleget tettek.

Mussolini rádiószózata a világ olaszaihoz

— Fascista forradalmárok! Olaszország férfiai és asszonyai!

— Az egész világon, hegyeken és oceánokon túl élő olaszok! Figyeljétek! Elérkezett a haza ünnepléses történelmi órája, amikor huszmillió olasz az emberiség legnagyobb tüntetését rendezti meg. Huszmillió olasz tüntet most, de egyetlen szílvvel, akarrattal és elhatározással. Az olasz nép és a faszizmus között most tökéletes az egység. A sors kereke megállíthatatlanul elindult és útjeme az utóbbi napokban egyre gyorsabb lett. Nemcsak az olasz hadsereg, de mögötte negyvennégy millió olasz indul el azok ellen, akik megindították az igazságtalanság áradatát és elvették előlünk a helyet a nap alatt. A világháboruban mi hoztuk a legnagyobb áldozatot 675 ezer hősi halottal 450 ezer rokkanttal és egymillió sebesülttel. Amikor hadbaléptünk, sokat ígértek nekünk és amikor a háboru után leültünk az asztal mellé és a békeszerződéseket kötöttük, nekünk mégis a morzsák jutottak. Tizenhárom éven át vártunk és az elmúlt tizenhárom év alatt egyre szorosabban fogták a gyűrűt előretörni akaró életerünk körül.

— Abessziniával szemben negyven éven át viselkedtünk türelemmel. A Népszövetségben most mégsem akarják elismerni jogainkat. Addig azonban, amíg nem bizonyítják be az ellenkezőjét, nem hiszem el, hogy az igazi francia nemzet részt venne ellenünk szankciókban. A hatezer Bligny-i hősi halott, akik még az ellenséges tábornok csodálatát is kivívták, örökké felejthetetlenek maradnak. Amíg nem bizonyítják be az ellenkezőjét, nem hiszem el, hogy Anglia vérét akarja ontani azért, hogy megvédjen egy olyan afrikai népet, amelyet barbársága és műveletlensége miatt soha nem akartak testvérenek elismerni az európai nemzetek.

— Tudom hogy most, a döntő órákban számolnunk kell a holnap lehetőségeivel. A gazdasági szankciókra, fegyelmünkkel és önmegtartóztatásunkkal válaszolunk. A katonai rendszabályokra katonai rendszabályokkal, háborura pedig háboruval! Senki se számítson arra, hogy meghajlítja Olaszország akaratát. Szent kötelezettséggel kife-

Róma fölött repülőrajok keringtek, az épületeket kivilágították és a fascista alakulatok zárt sorokban vonultak a Palazzo Venezia felé, amelynek erkélyéről Mussolini elmondotta beszédét. A tömeg lelkesedetten tombolt és olyan volt a hangulat, mint Olaszszágnak a legutolsó hadbalépésekor, vagy 1922-ben, a fascista légiók emlékezetes bevonulásakor.

A mozgósítás okát senki sem tudta.

Egyesek angol—olasz incidensről beszéltek, mások szerint viszont a fascista erők mozgósítása még nem jelenti a háboru megkezdését, hanem csupán óriási tüntetés jellegével bír, amely az olasz nép egységét akarja dokumentálni.

A tömeg egy órán át éljenzett, lelkesedett a Palazzo Venezia előtt, a zenekarok hazafias indulókat játszottak, majd pedig 6 óra 33 perckor, romániai időszámítás szerint fél 8 órakor, Mussolini a kivilágított, reflektorfényben uszó erkélyre lépett és az alábbi beszédet mondotta el:

lentem most minden olasz előtt, akik szavalmat hallgatják, hogy mindent meg fogok tenni, hogy ez a gyarmati konfliktus ne váljon európai bonyodalommá. Ennek a népnek mertek Genfben szankciókról beszélni, amely a szentek, tudósok, hősök és művészek javát adta az emberiségnek. Olaszország, a fascista Olaszország kiáltása áthatja az eget és elér Keletafrikába, ahol fiaink a harcra készen állanak. Ez az üzenet erősítés barátainknak és intés ellenségeinknek. Az egész világhoz szólunk most: Igazság és győzelem!

Pontosan 19 órakor hangzottak el Mussolini utolsó szavai, majd pedig Starace főtitkár bejelentette, hogy a fascista mozgósítás befejeződött. Ezzel a mozgósítással Olaszország meg akarta mutatni, hogy az egész olasz nép fegyelmelzen és zárt sorokban áll Mussolini mögött, akinek minden rendelkezéseit teljesíti. Mussolini rádiószózatát a budapesti rá-

Táviratilag jelentette Genfben a négus, hogy az olasz csapatok átlépték Abesszínia határát

(Addis-Abebből jelentik: 'Az abesszín kormány tiltakozást emelt a Népszövetségnél azért, mert olasz csapatok megsértették Etiopia határát. A kormány arra kéri a Népszövetséget, hogy állapítsa meg a határsértést vagy a helyszínre küldendő bizottsággal, vagy a francia Szomáli-föld kormányának útján.

A Reuter-iroda kiemeli, hogy a Mussall-vidék, ahol az állítólagos határsértés történt, olyan területnek tekintendő, amelynek határai nincsenek pontosan megszabva.

Az abesszín fővárosban az a vélemény alakult ki, hogy az olaszok légi támadással az addis-abebei rádióállomást fogják elsőnek bombázni. A kormány az anauchei híd védelmére egy svájci tiszttel vezetésével ezer embert vezényelt ki.

A háborus előkészületek változatlanul tovább folynak. A Vörös-tengeren tizenhárom olasz tengeralattjáró hajó jelent meg. Az olasz flottának állítólag az a célja, hogy megakadályozza azoknak a municiószállítványoknak és fegyverküldeményeknek Abesszínia felé eljutását, amelyekkel az abesszín hadsereget akarják felszerelni. Nagymennyiségű fegyver- és hadiszerszállítványok vannak utban a tengeren Abesszínia felé. A szállítványok egy részét Japánból, más részét pedig az Egyesült-Államok területéről küldötték és az angol fennhatóság alatt álló Szomáli földön keresztül viszik Abesszínia felé.

A djibuti-i abesszín konzul a kormányhoz intézett táviratában megerősíti azt a hírt, hogy az olaszok megkezdtek előnyomulásukat Etiopia területére. Az előnyomuló csapatok állítólag bennszülött katonákból állnak, akiket

Marosi és dunai élő halak érkeztek, kecsge és vágott harcsa ezentúl állandóan a legolcsóbban kapható:
Kohn József fűszer és csemeszert, 5679
a Lutheránus templommal szemben.

előszó is közvetítette az esti órákban és Aradon mindazok, akik a rendes esti műsort hallgatták, közvetlenül is részesülhettek a rendkívüli műsorján nagyjelentőségű élménynek. A budapesti bemondó a római esemény közvetítése után magyar fordításban is ismertette a Duce szavait.

Mi történt Londonban?

Baldwin angol miniszterelnök néhány minisztert, mint a véderő vezetőit magához kéréttette a miniszterelnökségi palotába. A meghívottak között volt az egészségügyi miniszter, a hadügyminiszter, légügyi miniszter, kincstári kancellár, az admirális első lordja, a külügyminiszter, a kereskedelmi miniszter és Macdonald, a titkos tanács elnöke.

Az újabb fejleményekről szóló hírek később érkeztek Londonba és ezért a minisztertanács már nem tárgyalta azokat, de két fontos határozatot mégis hoztak:

1. Felszólította a minisztertanácsot, hogy a miniszterelnök felhívására bármikor jelenjen meg a miniszterelnökségen.

2. A nemzetvédelem illetékes ügyosztályát megkapták a szükséges felhatalmazásokat, hogy a miniszterelnökkel egyetértésben a helyzet által adandó rendelkezéseket meghozhassák.

Az angol minisztertanács annak a ténynek hatása alatt állott, hogy

már a legközelebbi órákban várható az olasz—abesszín háboru kitörése.

A minisztertanács foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogy milyen magatartást tanúsítson Eden a 13-as bizottságban, amely csütörtökön dolgozza ki a népszövetségi alapokmány 15-ik szakaszának alkalmazásával a tanács elé terjesztendő jelentését. Rómában híznak abban, hogy Franciaország visszautasítja az angol hajóhadat való együttműködést. „Franciaország testvérgyilkosságot és öngyilkosságot követne el — írják a lapok — ha elfogadná az angolok felhívását“.

Az indiai Simlából jelentik, hogy az itt állomásozó angol indiai csapatok parancsot kaptak, hogy álljanak készen az olasz-abesszín háboru esetére. A csapatokat ugyanis a kelet-afrikai angol gyarmatokon rendőri szolgálatra fogják beosztani. Bombayban már megtették az előkészületeket a csapatok behajózására.

fehér tisztek vezetnek. A csapatokat repülőgépek támogatják és gépmotoros osztagok követik. Az olasz követség a pályaudvarra szállította irattárát, míg a többi okmányt a követség épületének kertjében elégette.

Őszi kötött árak

divatbluzok, pulloverek, szveterok, harisnyák, keztyűk, ridikülök, női selyem alsóneműk nagy választékban, legolcsóbb árban

ILLENZ és MARGARETA

kötött-szövött áruházában vásárolhat Piata Avram Iancu No. 21.

MEGÉRKEZETT!

5576

DÁCIA étterem, kávéházba**„ROSA MARA“****bécsi hangulat-énekesnő !!****Olasz—angol konfliktus esetén Franciaország megvédi az angol hajóhadat**

A Paris Soir londoni tudósítója jelenti, hogy angol hivatalos körökben nem nyilatkoznak Sir Georg Clark párisi angol nagykövetnek Laval francia miniszterelnöknel tett tegnapi látogatásáról. Jól értesült személyiség erről a tanácskozásokról a következőket mondotta:

— Laval miniszterelnök közölte az angol

nagykövettel, hogy Franciaország a megütközöttséghez híven tengeri támpontjait és hajórajait Anglia rendelkezésére bocsájtandó, ha Olaszország támadást intézne az angol hajóhad ellen. De épp így Franciaország Olaszországnak is segítségére sietne, ha Anglia támadná meg az olasz tengeri haderőt. Franciaország teljesén a viszonyosság elve alapján áll.

Francia-angol tárgyalások a Földközi-tengeri helyzetről

Hír szerint a megbeszélésen szóba került a megtorló intézkedések háborus oldala is. Elsősorban azokról a megtorló intézkedésekről tárgyaltak, amelyeket Anglia Földközi-tengeri érdekeinek védelmére foganatosítanak. Clark rámutatott arra, hogy Anglia a megtorlások során a Földközi-tengeren olyan intézkedéseket tenne, amelyeket Olaszország „támadó eseménynek” minősíthet, sőt arra is számítanak, hogy ilyen esetben Anglia ellen Olaszország a Népszövetségnek panaszt tenne a fennálló állapot megsértése miatt. A megbeszélés közelebbi részleteit szigorúan titokban tartják, megállapítják azonban, hogy a tanácskozás előbbre vitte az együttműködés ügyét, az egyre növekvő háborus veszélyre való tekintettel.

Bizonyosra veszik, hogy a pénteki francia minisztertanács végképp dönt a Franciaország-ra nézve életfontosságú kérdésben. A londoni Evening News hangsúlyozza, hogy Franciaországnak most már választania kell az olasz szövetség, a népszövetségi alapokmányokhoz való hűség és az angol barátság között.

A francia közvélemény álláspontja

Egyébként a francia közvélemény még mindig elégedetlen az angol válaszigyzék határozatlanságával és a francia sajtó a segélynyújtásra vonatkozó angol kérés kapcsán óvatosságra int.

A Petit Parisien szerint az angol kormány kérdésére nem lehet rövid idő alatt választ adni. Nem szabad elfelejteni, írja a lap, hogy az az állam, amely ellen Anglia fegyveres segítséget kér, Olaszország, amelyhez Franciaországot baráti szálak fűzik. A Matin véleménye szerint a francia kormány válasza kedvező lesz és a lap megállapítja, hogy bizonyos körülmények között

a francia flotta tevékenyen támogatja majd az Olaszország ellen harcoló angol flottát.

Az Oeuvre szerint az angol kormány a francia flotta támogatásán kívül azt is követeli, hogy a marseillei, bresti és touloni hadikikötőket bocsássák az angol flotta rendelkezésére és a francia flottát egyesítsék az angol hajóhadal.

Angol katonai intézkedések Gibraltárban és Egyiptomban

Az Oeuvre szerint Rómában és Londonban azon fáradoznak, hogy lehetetlenné tegyék az olasz és angol flották összeütközését. Az angol admirális fokozottabb óvatosságra intette a hajókat. Az olasz tengerészeti minisztérium utasította a hajóhadak parancsnokait, hogy tartózkodjanak minden lépéstől, amely az angol hadihajókkal való összeütközésre és esetleges fegyveres küzdelemre vezethetne. Az olasz hajóhadaknak még akkor sem szabad közbelépniük, ha angol hadihajók Abessziniának szánt fegyverszállító hajókat kísérnek.

Gibraltár megerősítését az angolok befejezték: Az úgynevezett „fehér csúcson” 50 légitámadást elhárító ágyut állítottak fel, a kikötő nyugati bejáratát 25 üteg védi. A szoroszt az angolok teljesen lezárták, hadihajó, kereskedelmi hajó, magánjacht, vagy buvárhajó ellenőrzés nélkül nem haladhat át a Gibraltáron. Kairói jelentés szerint

az angol egyiptomi hadvezetőség ezer repülőgépet tart készenlétben az olasz—abesszin háboru esetére.

Ugyanezen jelentés szerint Alexandria kikötő-

je tele van angol hadihajókkal, amelyek állandóan fütve vannak és várják a parancsot az indulásra. Alexandriába egyébként napról-napra újabb hajók, csapatok és nagymennyiségű hadianyag érkezik. Adeni jelentés szerint itt minden intézkedés megtörtént egy esetleges légitámadás elhárítására. A hatóságok önkéntes rendőrcsapatokat alakítottak. Az arabok nagyrésze családtagjait az ország belsejébe költötte. Ismeretes, hogy japán kereskedelmi köröknek az utóbbi években sikerült nagy befolyásra szert tenni Abessziniában. Különösen a gyapottermelés terén. Érthető tehát, hogy Japánban fokozott érdeklődéssel tekintenek az abesszin események elé. A gazdasági érdeklődésnek minden eddigi cáfolat ellenére már katonai kicsengése is van. Addis-abebai jelentés szerint ugyanis brit-Szomálíba 100 japán katonatiszt érkezett, akik utban vannak Abessziniára felé.

Kommunista államcsinyt gátoltak meg Bulgáriában

Meg akarták fosztani trónjától Boris királyt — Két volt pénzügyminiszter is kompromittálva van a leleplezett összeesküvésben

Elrendelték az ostromállapotot

SZÓFIÁBÓL jelentik: Bulgáriában nagyszabású és veszedelmes összeesküvésnek jöttek nyomára. A mozgalom valamennyi vezetőjét letartóztatták. Tosev miniszterelnök az egész ország területére ostromállapotot hirdetett ki. Az összeesküvők minden előkészületet megtettek terveik végrehajtására. A nyomozás megállapításai szerint az akcióban majdnem ugyanazok a személyek vettek részt, akik 1934-ben is államcsinyt készítettek elő. A mozgalom egyik vezére Volcsev Danja tartalékos ezredes volt, aki hosszabb külföldi tartózkodás után, csak az elmúlt napokban érkezett vissza az országba. Letartóztatták Tho-

sítására és e célból megrögzött bünyözökkel is szövélkeztek. A katonai hatóságok Livnicában letartóztatták Volcsev tartalékos ezredest, aki hosszabb ideig külföldön élt és csak most jött onnan vissza az összeesküvés végrehajtására. A letartóztatottakat hadbírószág elé állítják. A kormány ostromállapotot rendelt el az ország területére.

Újabb szófiai jelentések szerint Thodoroff volt minisztert, akit éjszaka letartóztattak, ma délben szabadlábrahelyezték. A király koronázásának évfordulója alkalmából október 3-án rendezendő nagy ünnepségeket elhalasztották.

Tosev miniszterelnök kiáltványt intézett a néphez, amelyben

felszólít minden igaz bolgárt, hogy segítsenek a rend helyreállításában.

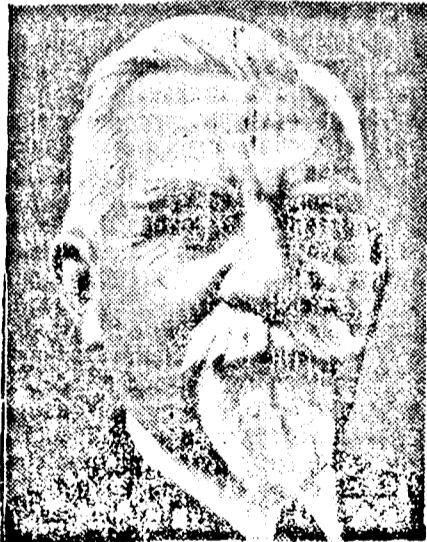
A főváros uccáit reggel óta katonai és rendőri csapatok szállták meg. A kora délelőtti órákban egymást érik a házkutatások és a letartóztatások. A hadbírószágok már megkezdtek munkájukat. Az összeesküvésben a Zveno-csoport tagjaitól kezdve a kommunistákig az összes ellenzéki szervezetek képviselve vannak.

Délben rendkívüli minisztertanácsot tartottak, hogy határozzon a kormány a további teendők tárgyában.

Délután olyan hírek terjedtek el, hogy a kormányban nézeteltérések keletkeztek és ezek során Messanov pénzügyminiszter is lemondott tárcájáról.

Volcsev tartalékos ezredesen kívül hír szerint átlépte a határt Thodoreff Costa szélső baloldali parasztpárti politikus és Usunov Doesa híres bandavezér is. E személyek visszatérése összefüggésben áll azzal az államcsinyvel, amelyet Volcsev ezredes már hosszabb idő óta szervezett és amely Boris király tizenhét éves koronázási évforduló ünnepségén nyert volna végrehajtást. Az volt a cél, hogy a királyt megbuktatják és kikiáltják a köztársaságot. Az október harmadiki ünnepségen ugyanis a szófiai helyőrség csapatai résztvettek volna fegyverek nélkül a király tiszteletére rendezett hatalmas aranyú fáklyás menetben és ezt az időt használták volna fel az összeesküvők, hogy megkezdjék akciójukat. A fővárost bombázni kezdték volna és számítottak rá, hogy a katonaság egy része hozzájuk csatlakozik.

A hatóság a Zveno-párt és a Viaduc-csoport ötven tagját letartóztatta. Közük van Georgieff Kimon volt miniszterelnök is és a vidéken külön-husz magasrangú katonatiszt került fogságba. Theodoreff Constantin és Usunov tartózkodási helyét eddig nem tudták megállapítani. A letartóztatottakat átadták a hadbírószágoknak, amely bizonyára mindannyiukat halálra ítéli. A bolgár külügyminisztert, aki Genfben tartózkodik, táviratilag hazahívták.

TOSEV

doroff Péter volt pénzügyminisztert is, aki állítólag szintén összeköttetésben állott az összeesküvőkkel. Rajta kívül még számosan kerültek a rendőrség fogságába. Valószínűleg az összeesküvéssel állott összefüggésben, hogy Doca Usunov ismert bolgár kommunista-vezér egész csoport emigráns kommunistával átlépte a bolgár határt, hogy a vidéken készítsék elő a felkelést.

A leleplezett összeesküvésről a kormány ma a következő hivatalos jelentést adta ki:

— A kormány értesült arról, hogy zavaros fejű politikusok csoportja mozgalmat indított és megkísérelte, hogy nyugtalanságot keltsen az országban és a hadsereg soraiban. Az összeesküvők tervbevették a király de-tronizálását és a kormány hirtelen eltávolítását. A kormánynak azonban sikerült a mozgalmat teljes egészében lelepleznie. Az összeesküvők az október 3-iki ünnepséget akarták felhasználni sötét terveik megvaló-

Brasoviak — az aradiak beözönlése ellen

Az Astra-gyár sokezer alkalmazottja átköltözésének hírére rohamosan emelkednek Brasovban az árak — A főuton egy kis üzlethelyiség havi bére tízezer lei, a forgalmasabb mellékutcákban pedig hatezer lei — Felhajtják az élelmiszerek árát és a lakbéréket — „Brasov az ország legdrágább városa,” — ezt állapította meg az országos iparfőfelügyelő — Az államnak is fontos pénzügyi érdeke, hogy Aradon maradjon az Astra

— Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársától —

Most négy hónapja, június 5-én közöltük, hogy „Aradért” varázsos jelszóval nagyszabású propaganda indult-e város elsorvadásának megakadályozására. Az aradi sajtóban megjelent gyűjtő hatású cikkekre megmozdult e város egész lakossága, hogy mindenki kivége részét az Aradért folyó élet-halálharcból, amely az eddigi kilátások szerint jó eredménnyel is fog végződni. A legmagasabb körökben is be fogják látni, hogy országos szerencsétlenséget jelentene, ha egy élet-erős nagy várost teljesen saját sorsára hagynának és annak elsorvadása árán óriási előnyökhöz juttatnának az ország belsejében levő másik centrumot, a 70 ezer lakosú Brasovot anélkül, hogy azt különösebb államérdekek kívánják. Sőt ellenkezőleg. Állampénzügyi szempontból egyenesen az a kívánatos, hogy Aradot ne fosszák meg legjelentősebb ipartelepeitől: az Astrától, a melyet Marcus Mihail dr., Marsieu Iustin dr. mezőgazdasági kamarai elnök tartalmas cikkei, Cotiu Romulus dr. polgármester, Trimbitioni Traian állami iparfőfelügyelő és mások nagyhatású beszéde szerint semmiféle veszély sem fenyegeti Aradon, tehát nincs ok arra, hogy tőlünk elvigyék.

Az Arad érdekében megindult mozgalom nagyteljesítményű vezéreinek ajkáról többször is elhangzott ez a sulyos kijelentés:

„Az Astrát nem szabad Aradról elvinni, mert semmi sem teszi ezt indokoltá. Mindent el kell követni és el is fogunk követni, hogy az Astra nálunk maradjon!”

Ez alkalomból emlékeztetjük az aradi közvéleményt, hogy érthetetlen okokból már 1932 novemberben megkísérelték az Astrának Brasovba leendő áthelyezését, amelyre akkor az aradi Kereskedelmi és Iparkamara érdemes vezetői felhívták a sajtó figyelmét. Egyesek akkor is „fontos államérdekekre” hivatkoztak, de Arad sajtójának és egész társadalmának egyöntetű állásfoglalása és az akkori nagybefolyású tényezőknek sikerült elhárítani a veszélyt.

Csodálatosképpen legutóbb újabb feltámadt az áthelyezés terve és tudvalevőleg meg is szavazták azt a törvényjavaslatot, amely szerint az aradi Astrát és a satumarei Unio gyárat az égbenyülő havasok között, szűk helyen fekvő Brasovba helyezik át és a milliárdos deficittel dolgozó CFR-e célra 6 millió lei költséget szavazott meg. De még nagyobb veszteség is éri az államot, ha az áthelyezést most meg nem akadályozzák.

Az arad megyei képviselők feladata

Ugyanis arról értesülünk, hogy az Astrának és az Unionak sikerült 15 évi teljes állami és városi adómentességet kieszközölni, ami a hatalmas konszern vezetőinek kiváló üzleti képességét igazolja. Legfelsőbb helyen a brasovi Astrát és Uniot teljesen új gyárnak tekintik, mert ott új épületekben helyezkedik el és szerintük az egyesített gyárat megilleti a fenti állami kedvezmény engedélyezése 15 éven át.

Hogy milyen összegeket képvisel ez a kedvezmény? Megbízható adatok szerint minimális számmal 150 millió lei; tehát az államkincstár is sokat veszít, mert az Astra és Unio részvénytársaság évenként összesen legalább tíz millió lei állami adót fizet most, de ebben nincs benne az Arad és Satumare városok által inkasszált városi adó.

Az „Aradért” megindult akció kiváló vezetői között vannak az aradi és arad megyei országgyűlési képviselők és szenátorok is, akiket a város és a vármegye egész lakossága arra kér, hogy az e hónap közepén megnyíló parlamentbe törvényjavaslatot nyújtsanak be az Astra áthelyezésére vonatkozó törvény visszavonása érdekében.

Az ország demokratikus alkotmánya, lehetővé teszi azt, hogy öt képviselő, vagy szenátor aláírásával törvényjavaslat nyújtható be és mivel minden államban igen gyakran előfordul, hogy téves elgondolás alapján meghozott törvényt újabb törvényalkotással megváltoztatnak, így tehát a legfelsőbb körökben is teljesen érthetőnek fogják találni, ha Arad és

környéke a gazdasági halálos kórelt ellen a legmagasabb fórumhoz: a törvényhozás mindkét házához fordul életbiztonságának megvétele céljából.

A parlamentben Arad és a vármegye Képviselői és szenátorai teljesen pontos adatokkal dokumentálhatják, hogy egyenesen állami érdek az Astra és az Unio jelenlegi helyén való meghagyása. Több mint bizonyos, hogy a törvényhozók többsége előtt Aradváros és a vármegye segélykiáltása megértésre talál.

A brasovi Astra-gyárat a város határában, az üvegyár mellett akarják felépíteni és egyelőre csupán az épületek alapjait rakták le. Az utóbbi hónapokban történt borzalmas építkezési szerencsétlenség meggondoltabbá tette az építés vezetőit. A munkának még csak a legelején vannak, tehát ha az országvezetőket és a parlamentet sikerül helyesebb belátásra bírni, úgy csupán néhány millió lei áldozattal teljesen visszafordítható az a gondolatbeli óriási szeker, amely Aradról és Satumareról a sokszáz kilométer távolságban fekvő Brasovba akarja vinni két virágzó nagy iparvállalat modern felszerelését és azokkal együtt becsületesen, szorgalmasan, teljes kötelességtudással dolgozó szakalkalmazottakat.

Egyébként az Aradi Közlöny kiküldött munkatársa konstatálja, hogy a brasovi fogyasztók nagy tömegének megélhetése máris megnehezült a két gyár áthelyezésének hírére. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni dr. Blanken-

Az egyre emelkedő drágaság

A vasutas telepen, az egyszobás lakásokért mostanig havonta 6—800 lelt fizettek és máris 100—150 leiel emeltek fel a bért az aradiak jövetelének hírére. Egyébként már is csaknem lehetetlenség Brasovban lakást kapni. Nem kell nagy képzelőtehetség annak megállapításához, hogy milyen kedvetlenül fogadják az aradiakat és azoknak megélhetése mennyivel nehezebb volna, mint régi lakóhelyükön volt.

Érdekes jelenség, hogy Brasovban nemcsak a fogyasztók, hanem az üzletemberek egyrésze is türelmetlennek tartja a drágaság rohamos növekedését, amiről az egyik legnagyobb élelmiszeri üzletember-eket mondta munkatársunknak:

— Habár az ország valamennyi jótérmő vidékéről sok élelmiszert és vágóállatot vagonszámra szállítanak hozzánk, Brasovban hihetetlenül emelik az árakat a spekulánsok. A fűzelék és a hus majdnem megfizethetetlenül drága. Emiatt a fogyasztók és az élelmiszerező foglalkozó üzemek tulajdonosai már többször fordultak dr. Prescu orvos polgármesterhez, aki teljes jóakarattal próbálta megfékezni az áremelkedést, de sajnos az nem sikerült. Az árucikkek ugyanis az árszállítás után gyorsan eltűntek a piacról, ami a kolosszálisan nagy idegenforgalom miatt élelmiszeri zavarokat idézett elő, — fejezte be nyilatkozatát az általánosan ismert brasovi üzletember, aki nevének elhallgatását kérte.

A mamutszerű gyárak áthelyezése nélkül is szinte fantasztikusan nagyot fejlődött a forgalom a gyönyörű fekvésű Brasovban és környékén. Különösen a regátiak ünnepnapokon valósággal elözönlük a Nagykőhavast, a Schullert és a Poianát, de természetesen elsősorban Brasovot.

Számtalanszor előfordul, hogy egy éjszakára 500 lelt is fizetnének egy szobáért, de nem lehet kapni. Néhány héttel ezelőtt Bucuresti rendőrfőnöke este váratlanul Brasovba érkezett és még az ő számára sem bírtak szobát szerezni.

Sokan saját autójukban töltik az éjszakát és korán reggel kirándulnak a havasokra.

A vendéglői árakat szigorúan ellenőrzik a hatóságok. Három menü van: 30 leies, 35 leies és 50 leies, — folytatta informátorunk, de a vendéglők a piac drágasága miatt majdnem ráfizetnek az üzletre. Most jöttem haza Clujról, Targumuresről és Sibuból és megállapítottam, hogy ezekben a városokban minden élelmiszer legalább 50 százalékkal alacsonyabb mint Brasovban, de még a külföldi származású iparcikkek is olcsóbbak mint nálunk.

MEGNYILT

Arad legmodernebb kozmetikai intézete

SALON „ESTETIC”

Str. Alexandri No. 7.

Késti- és villanymasszázs, legmodernebb arcpakolások, helyi forrasztás, új berlini módszer szerint, szakorvosi felügyelet alatt

kvare- és diathermia

arckrémek stb. 5520

Rendkívül előnyös árak!

Berg Nándor országos állandó iparfőfelügyelővel, akit a kereskedelmi miniszterium többek között a legfontosabb életszükségleti cikkek árának ellenőrzésével is megbízott, tehát az ő nyilatkozatának nagy sulya van.

Feljelentés a spekulá-bírósághoz

— Brasov most az ország legdrágább városa, drágább, mint Bucuresti — mondta az országos iparfőfelügyelő. — Az elsőrendű szükségleti cikkek ára horribilisen felemelkedett. Jellemző, hogy a legutóbbi árelenőrzés után az egyik brasovi kereskedőt árdragítás miatt kénytelen voltam a spekulá-bíróságnál feljelenteni, mert kétségbevonhatatlanul bebizonyult, hogy külföldi árukat száz százalékos nyereséggel hozott forgalomba. Az egész országban újabban ez az egyetlen eset, amikor az iparfőfelügyelőnek a spekulá-bírósághoz kellett panasszal fordulni — fejezte be kijelentését a főfelügyelő.

Különbözik nemcsak a kereskedelmi cikkek, hanem a lakások, az üzletek és a műhelyek bére is megdöbbentő módon emelkedik, amit az alábbi hiteles adatok is igazolnak: A Carol király főuton egy kisebb üzlethelyiség havi bére 10.000 lei, a Mihail nagyvándoról elnevezett utcában pedig egy most megnyitott kis fodrászüzlet bére havonként 6000 lei, ami ott valósággal fantasztikus összeg.

Azonban nemcsak a fogyasztók és az élelmiszeri üzemek keresték fel küldöttségileg a város vezetőit, hanem több brasovi és a szomszédos községekben működő gyárak tulajdonosai is hozzájuk fordultak és kérve-kérték őket: akadályozzák meg Brasov gyáriparának fejlesztését. Ugyanis a gyár-alapítási láz miatt máris béremelési kívánásokkal állnak elő a munkások és más alkalmazottak, holt mostanig a munkaadók és az alkalmazottak között teljes harmonia uralkodott.

Ezek szerint tehát a parlament igazságos érzelű törvényhozói a tizenkettedik órában nem lesz nehéz meggyőzni az Astra- és Unio-gyár áthelyezését megakadályozó törvényjavaslat szükségességéről, mert az új törvénnyel egy csapásra lecsillapulnak azok a viharzó szenvedélyek, amelyek nemcsak az elsorvasdás előtt álló Arad, hanem még Brasov lakosságának nyugalma is megzavarták.

B. L.

Nicoara Sasu

nagysikerű hangversenye

Este kilenc órai kezdettel tartotta meg Nicoara Sasu, a kiváló román tenorista hangversenyét a Kulturpalota nagytermében, szépségű közönség jelenlétében. Nicoara Sasu a hangversenyen minden tekintetben beváltotta a koncertjéhez fűzött várakozásokat, mert meglepően színes és emellett érces, tiszta hangja betöltötte a hangversenytermet. A jól összeállított műsor három részből állott. Gastaldon: Tiltott muzsika című szerzeménye után Leoncavallo melódias Mattinata-ja következett, majd Puccini „Nyugat leánya” című operájából adott elő a művész egy áriát. A műsor második része ugyiszólván teljesen a komoly zenének volt szentelve. Bozzi—Peccia: Lolita című dala után Puccini: Bohémélet, Meyerbeer: Az Afrikai Nő és Puccini: Madame Butterfly szerepeltek a műsoron egy-egy áriával. A művész képességei a műsornak ebben a részében emelkedtek ki leginkább. Sasu végül román dalokat adott elő zugó tapsvihartól kísérve. A közönség, amely tekintélyes részben tanárokból és diákokból rekrutálódott, meleg ünnepelésben részesítette a román énekművészt kiválóságát, aradi szereplése alkalmából.

(—1)

Tévedésből kimaradt a koncessziót kapott színigazgatók névsorából Róna Dezső és ifj. Szendrey Mihály

A színészeti felügyelőség hivatalos nyilatkozata, amely szerint Ferenczy Gyula az aradi színigazgató — Rónának és Szendreynek már kezében a koncesszió

Az aradi színház körül érdekes bonyodalmak keletkeztek, amelyek — mint valószínűleg hamarosan hivatalos formában is megállapítást nyer — az eddigi jelek szerint félreértésen alapulnak. Cluj-i jelentés számol be ugyanis arról, hogy az Isac Emil színészeti vezérfelügyelő vezetése alatt működő inspektorátus hivatalos közleményt adott ki, amely szerint *Ardeal területén a magyar színigazgató kapott koncessziót. A jelentés nyomban meg is jelöli a színigazgatókat és a következő összeállítást közli:*

Thalia Magyar Színház (Cluj), Somogyi Béla (Oradea), Jódi Károly, Földes István, Hegedüs Miklós, Ferenczy Gyula (Arad), Kovács Imre, Bácskai Gyula, Szabadkai József. Ugyancsak működési engedélyt kapott Ongyerth Gusztáv német színigazgató is.

A továbbiakban a cluj-i színészeti felügyelőség közli, hogy legközelebb rendeletet ad ki, amely szerint

csak a fenti társulatok működhetnek és érélyes eszközökkel akadályozzának meg minden visszaélést.

Az egyes színházakban csak igazolt színészek játszhatnak és az ellenőrzést ebből a szempontból a szindikátus delegátusai: Gróf László és Vasilescu Virgil végzik.

A hivatalos jelentés általános meglepetést keltett, mert tudvalevő, hogy Oradeán nem az ismeretlen nevű Somogyi Béla, hanem a Thalia-színház kapott szerződést, míg

Aradváros vezetősége sem Ferenczy Gyulának, hanem Róna Dezsőnek és ifj. Szendrey Mihálynak adta a színház bérletét.

Viszont fenti kimutatásban az aradi színigazgatók egyáltalában nem is szerepelnek, ami olyan színezetet ad az ügynek, mintha Róna és Szendrey nem kapott volna koncessziót. A feltűnésteltető ügyben beszélgetést folytattunk id. Szendrey Mihállyal, aki a következőket mondotta:

— A jelentés bizonyára tévedésen alapul, mert mi a koncessziót megkaptuk. Még pedig Bucurestiből, ahonnan három nappal ezelőtt érkezett meg postán, nem értem tehát, hogyan maradhattunk ki a listából. A koncesszió egyáltalában nem szól városra, mint ahogyan egyetlen ardeali színigazgató sem kap városra koncessziót, hanem egész Ardealra és azzal a várossal köt megállapodást, amellyel akar. A kapott koncessziót Róna Dezső és ifj. Szendrey Mihály magukkal vitték Timisoarára, hogy ott bemutassák a város polgármesterének, miután megvásárolták a timisoarai színház bérletét is. A koncesszió birtokában tehát akadálytalanul szervezkedhetünk és kezdhetjük meg rendes időben a színházi szezont.

A nyilatkozat nyomán tehát megállapítható, hogy az aradi színház igazgatói tévedésből maradhattak ki abból a névsorból, amelyet a cluj-i színészeti felügyelőség közreadott az engedélyt nyert színigazgatókról.

Rendőri karhatalommal kizárták az ilfovi ügyvédi kamarából a puccsista ügyvédeket

Titkos ülést tartott a kamara fegyelmi bizottsága — A puccsisták ismét megkísérelték a bejutást — A főügyész megállapítja, hogy törvénytíprás történt

Bucurestiből jelentik: Az ilfovi ügyvédi kamara kebelében történt puccs dolgában még mindig csak tárgyalások folynak, az ébredő ügyvédek kisebbségben lévő csoportja viszont egyelőre zavartalanul bitorolja az erőszakos kezébe ragadott vezetést. Petrovici Jorgu dékánnak és a jogszerinti tanácsnak nem sikerült rábírnia az illetékes főügyészt arra, hogy karhatalommal távolítsa el a jogbitorlókat a kamara hivatalaiból, amelyeket rommál megszálltak. A főügyész elismerte, hogy

törvénytíprás és önkényesség történt s hogy a kamara törvényes vezetőségének meg kell adni a módot feladataik teljesítésére.

A zendülők nem tudták megkaparintani a kamara pénztárának a kulcsait s ezért kénytelen-kelletlen megbízást adtak Grozdea eddigi helyettes dékánnak, a választott pénztárosnak a kassa kezelésére, mindaddig, amíg megtörténik az új kamarai tanács megválasztása. Amint ismeretes, a palotaforradalmárok október 20-ikára hívják össze a tisztújító közgyűlést. Közben a szombat esti csonkaközgyűlésen kiküldött hattagu ideiglenes vezetőség bizottságot rendelt ki az ilfovi ügyvédi kamarába az 1918. november 1. óta eszközölt bejegyzések felülvizsgálására, a tárgyuművesi ügyvédkongresszuson elfogadott határozat szellemében. Emellett máris elhatározták, hogy mostantól kezdve csak a nemzetiségi arányszám alapján vesznek fel új tagokat az ilfovi ügyvédi kamarába.

A puccsisták által elűzött kamarai tanács többsége Petrovici dékán vezetése alatt kedden megbeszéléseket folytatott. Az országos

ügyvédszövetség helyiségében Perieteanu elnök vezetésével folytatták azt a tárgyalást, amely még hétfőn este megkezdődött egyfelől Petrovici dékán, másfelől pedig Micescu Istrate ügyvéd, a numerus clausus-t követelő keresztény ügyvédek szövetségének vezére között a bucuresti-i ügyvédpolgárháboru elsimítása érdekében. Utóbbi ezt a javaslatot tette, hogy az ébredők Statieanu ügyvéd vezetése alatt álló ideiglenes tanácsa visszavonul és kiüríti a kamara hivatalait, ha a választott, törvényes tanács lemond és maga hívja össze a tisztújító közgyűlést. Ez esetben Petrovici dékán és az eddigi tanács vezetné tovább az ügyeket az új közgyűlésig. Valószínűnek tartják, hogy

ezen az alapon megegyezés jön létre a törvényes vezetőség és a lázadó klauzisták csoportja között,

Későbbi jelentés szerint érdekes és feltűnésteltető fordulat történt ma az ilfovi ügyvédi kamara botránya ügyében. Délben 1 órakor az ügyvédi kamarában összegyűltek a fegyelmi bizottság összes tagjai, Jorgu Petrovici dékánnal az élen. Csakhamar megjelent Procop Dumitrescu főügyész is, akit rendőrkömiszárók és csendőrök követtek. Ő vezette be a bizottság tagjait a kamara helyiségébe és megtiltotta, hogy a bizottsági tagokon kívül bárki más oda belépjen. Az a néhány ügyvéd, akiket szombaton erőszakkal helyeztek a bucuresti-i ügyvédi kamara elére, megkísérelték, hogy bejuszanak a terembe, de a karhatalom megakadályozta őket. Délután 6 órára ennek a vezetőségnek a tagjait összehívták az ügyvédi kamarába. A fegyelmi bizottság titkos üléséről eddig semmi sem szivárgott ki.

JAWOL

azonnal megszűnteti

fejförcseit,
fogfájását,
nátháját,
idegességét

doboz **3** pasztillával **lei 9**
Kapható minden gyógyszerárban

Elvi ítéletet hozott az aradi törvényszék a vállalati ügyvédek ügyében

A munkabíróóság illetékes a vállalat és ügyvédje közötti perben

Elvi jelentőségű ítéletet hozott ma délelőtt az aradi törvényszék Popescu-Iancu-tanácsa. Egy aradi ügyvéd pert indított egy aradi szakmai érdekképviselő ellen elmaradt tiszteletdíja megtérítése címén. Az ügyvéd beadványában kifejtette, hogy a szakmai érdekképviselő havi tiszteletdíjat szavazott meg számára, de ő ennek ellenére ezt az összeget nem kapta meg. A törvényszéktől több évre visszamenően, összesen 360 ezer lei tiszteletdíj megítélését kérte.

Az alperes érdekképviselő nevében Gerő Sándor dr. adatokkal alaposan alátámasztott beszédben pergátló kifogást emelt. Rávilágított arra, hogy ennek a keresetnek a letárgyalására nem a törvényszék illetékes. Joggyakorlat idézésével és a munkabíróóságok létesítéséről szóló törvény szövegével bizonyította, hogy **abban az esetben, ha az ügyvéd valamely vállalatnál vagy érdekképviselőnél előre megállapított havi tiszteletdíjat kap, akkor ugyanaz a munkaviszony keletkezik közte és a vállalat között, mint a magánviszonyoké és a munkaadó között.** Ebben az esetben viszont az elmaradt tiszteletdíj vagy fizetés megítélését kérő pert nem a törvényszék, hanem a munkabíróóság előtt kell megindítani.

A törvényszék Gerő Sándor dr. pergátló kifogásának teljes egészében helyt adott és magát a per letárgyalására illetéktelennek mondta ki, egyben pedig a pert megszüntette és a felperes ügyvédet a perköltségek megfizetésére kötelezte. Az ügyet tehát csak a munkabíróóság tárgyalhatja le.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Utolsó!
José Mojica egyetlen idej és utolsó nagy énekes filmje

Álmaim asszonya

A női főszerepben Rosita Moreno.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
Premier!

A levegő ördögei

Pompás repülőfilm az amerikai légiflotta közreműködésével. Főszerepben

James Cagney,
Pat O'Brien, Margaret Lindsay,
a tavasszal bemutatott „Jönnek a tengerészek”
o. film főszereplői.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

SHIRLEY TEMPLE:

Kacagó szemek

Szenved-e krónikus vakbél írtációktól, vagy vakbél-tájéki fájdalmaktól?

A krónikus vakbél-írtációk és vakbél-tájéki fájdalmak igen gyakran tulajdonképpen nem is vakbél-fájdalmak, hanem... A világ egyik legnagyobb folyóirata a „Wiener Medizinische Wochenschrift” írja: „Számos krónikus vakbélgyulladás esetében — a legújabb kutatások — megállapították, hogy a fájdalmak fészke nem a vakbélben, hanem a vakbél táján, a vastagbélben van. A „Gastro D” — a belek motilitásának normálissá tévése által — rövid időn belül gyógyulást idéz elő.

Figyelje a fentemlített folyóirathól itt megjelenő további idézeteket.” Dr. F. T.

A „Gastro D” gyógyszer 130 lei utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: CSÁSZAR E. gyógyszerész, Bucuresti, Calea Victoriei No. 124.

— Az arad megyei Satul-Mic községben tüzpusztított. Tegnap délután fél 3 órakor kigyulladt Horvát Mátyás gazdálkodó házában istállója. A tűz átterjedt a szomszédos Nanák András gazdaságába is. A lángok több gazdasági épületet megemésztettek. Az anyagi kár 16 ezer lei. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet egy játszódozó kisgyermek gondatlansága okozta.

— Érzékeny, fájós lábra speciális könnyű „durr alumín” anyagból — gipszlenyomat után készült talpbetétek, Salvator-cégnél, Piata Avram Iancu 21. szerezhető be.

— Ma újból megnyílik a Select mozgó. Mint már közölve lett, a város vezetősége elhatározta a Select mozi székeinek a kicserélését. A cseré már megtörtént a gai-1 mozi alig használt kényelmes székei kerültek a Select moziba, mely 2 napos szünet után ma újból megnyílik. Bemutatóra egy pompás repülőfilm kerül, „A levegő ördöge.”

— Laxtex gummitűző-ujdonságok nagy mennyiségben érkeztek a Salvator-céghez Piata Avram Iancu 21.

Vendéglősök figyelmébe!

LIGNUM SANCTUM tekegolyók,
dákó és billiárdgolyó
állandó nagy raktára:

KOLAROV mestertergályosnál,
Arad, Str. Eminescu 42. 4725

— Az aradi rendőrség közli, hogy egy több ezer lei értékű, szép kivitelű arany karkötőtörát találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrkvesztura 11. számú szobájában.

— Megjelent a „Korunk” októberi száma. Az utódállamok legolvasottabb és legelterjedtebb társadalomtudományi és irodalmi szemléje a „Korunk” októberi száma ismét igen érdekes cikkeket és tanulmányokat tartalmaz. Előfizetni öhajítóknak ingyen küld mutatványszámot a „Korunk” kiadóhivatala: Cluj, Str. Gen. Dragalina 31.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.

FÖLDES: Str. Eminescu.

KÁRPÁTI: Bulvardul Regele Ferdinand

Elzüllött bucuresti-i medikus gyilkolta meg Farcasanu Marioarát

A bécsi rendőrség fénykép-nyilvántartójában felismerték a tragikus-végű bucuresti-i igazgatónő kísérlőjének fényképét — Valószínűleg Svájcba menekült a gyilkos

Bécsből jelentik: A rendőrség több tanut hallgatott ki a titokzatos admonti rablógyilkosság ügyében. A tanuknak, akik között többen voltak olyanok is, akik a vonaton utaztak és

akik látják egy a meggyilkolt Farcasanu Marioarát, mint a gyilkossággal gyanúsított utitársát,

a rendőrségen megmutatták a bűnözők fénykép-gyűjteményét. Többen ráismertek arra az egyénre, akit a rablógyilkossággal már elejétől kezdve gyanúsítanak az osztrák hatóságok. Megállapították, hogy az illető

Október 15-én választják meg az új aradi görög keleti püspököt

Bucurestiből jelentik: A november 14-iki politikai nagygyűlések ügyében még semminemű döntés sem történt. A kormány egyes tagjai azon a nézetben vannak, hogy egyetlen párttól sem lehet megtagadni azt a jogot, hogy népgyűlést rendezzen. Más miniszterek viszont azt hangoztatják, hogy egy és ugyanazon napon több gyűlés megtartása könnyen incidensekre vezethet. Így hát október 14-ikén a képviselőház nagytermében kezdetét veszi a nemzeti egyházi kongresszus. Október 15-én választják meg az aradi püspököt, míg október 16-án a bucovinai metropolita megválasztására kerül sor. Az aradi püspöki székre többek között a következőket jelölik: Imbroane Avram a kultusz-miniszterium államtitkára, Vasile Stan, rasinarii érseki helynök és Andrei Naghias püspöki helynök.

— „A római farkas” Gáspár Antal markáns rajza, a „Borsszem Jankó” most megjelent számának címlapja. Kérjen mutatványszámot, Budapest, VI., Mozsár-ucca 9.

MEGNYÍLT!

Bonbonerie „Anni”

Bulevard Regele Ferdinand No. 17.
(szemben a Lutheránus templommal).
Dusan felszerelt friss raktárral áll a n. é. közönség szolgálatára.

— Bélrenyheség és kínzó főfájások, a máj és epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek pangását.

Üzletáthelyezés!

Eminescu 15. sz. alól áthelyeztem szücs- és szörmeáru üzletemet Bratlanu 10 szám alá a Iosif Vulcan iskolával szemben, ahol mindennemű szörme munkálatok és festések a legolcsóbban készülnek. Szíves pártfogást kérve:
5032 ZÁGONY ISTVÁN
szücs és szörmefestő

O Sport-kirándulás Timisoarára az AMEFA-Ripensia mérkőzésre. Vasárnap reggel társas-utazás indul Aradról Timisoarára vasuton, több lelkes AMEFA-szurkoló rendezésében, amelynek résztvételi díja 82 lei. Jelentkezések Gallik nőifodrász-üzletben, Str. Bratianu 9.

Négy magyar író,

köztük Hunyady Sándort három évre leszerződte egy amerikai filmgyár

Budapestről jelentik: A legnagyobb amerikai filmgyár, a Metro-Goldwyn-Mayer három évre Hollywoodba szerződte négy magyar író: Fodor Lászlót, Hunyady Sándort, László Aladárt és Hatvany Lilit. A négy írónak már több kéziratát, szindarabját filmesítették meg eddig. A szerződés előfeltétele, hogy félév alatt meg kell tanulniok angolul, fizetésük teljesítményük szerint heti 100—600 dollár lesz. Fizetésük első részletét már október elsején folyósítják.

Theodor escu Traian, 29 éves bucuresti-i elzüllött orvostanhallgató, aki többszörösen büntetett előéletű ember. Ausztria területén már több ízben követett el vonatrablást.

Legutóbb egy ilyen esetből kifolyólag két és fél évi fegyházra ítélték, ezt a büntetését ki is töltötte, majd pedig átadták a romániai hatóságoknak, hogy az itt elkövetett bűneiért bíróság elé állítsák. Innen azonban Theodorescu megszökött és ismét Ausztriába ment. Most már bizonyos, hogy a rablógyilkosság után Svájcba menekült.

mindenfelől

A londoni

Északkeleti Vaspályatársaság új „ezüstlánc” expresszmozdonyai a próbaut alkalomával óránként 176 kilométer sebességet értek el. Ezek a mozdonyok fogják vontatni az „Ezüstjubileum” nevű expresszvonatot, amely négy óra alatt teszi meg a london—newcastlei utat. Az új áramvonalas expresszvonat kocsiját acélból és alumíniumból készítették, villamos hegesztéssel. A kocsi belsejét aszbesztőmitéssel tették teljesen zajtalanná és villamos fűtő és szellőztető berendezés, kényelmes bársonykarosszék, beigazítható villamosvilágítás biztosítja az utasok kényelmét.

Az Ördög-szigetek

rövidesen elvezetik közismert, kegyetlen, rémregényekbe illő nimbuzukat. A francia Guyana gyarmathoz tartozó hirhadt fejenctelep eddig arra szolgált, hogy Franciaországot legelvetemültebb bűnözőitől megszabadítsa. A Délamerika északi részén elterülő Guyana francia gyarmat épen ezért a multban a föld legelhagyatottabb és legrettegettebb vidéke volt. Az öserdők, mocsaraktól borított, gyilkos klímájú vidék fejlődése hosszú ideig teljesen elakadt. A francia kormány most Georges Lamy-t nevezte ki a francia Guyana kormányzójává azzal a különleges megbizatással, hogy a francia gyarmatbirodalomnak ebből a mostohagyermekéből virágzó és rentábilis gyarmatot teremtsen. Lamy első teendője a fejenctelep reformálása és a száműzésre ítélt ugynevezett „felszabadítottak” helyzetének megjavítása lesz.

A leningradi

Állami Konzervatóriumban most tartották az intézetben tanuló „csodagyermek” első hangversenyüket. A legnagyobb sikert az ötéves zongorista: Henja Kogan aratta, aki mesteri virtuozitással adta elő Tschajkovsky és Bach nehezebbnél-nehezebb műveit. Mellette feltűnt még két fiatal hegedűművész, egyikük nyolc, a másik tizenhárom esztendő. A csodagyermek szülői mind szegény munkásemberek.

Bristolban

különleges „sztratoszféra repülőgépet” építenek a legfelsőbb légrétegek kutatására. A gépet az angol légügyi minisztérium megbízásából készítik, az építésnél tehát nem utolsó sorban hadászati szempontok is érvényesülnek. A gép építői abban reménykednek, hogy a „sztratoszféra repülőgép” legalább 15.000 méteres magasságot és óránkénti ötszáz kilométeres sebességet fog elérni.

Gwalior

uralkodója, Georg Sinchi maharadza ugy ismeretes, mint a föld második leggazdagabb embere. A fiatal indiai uralkodónak apja valósággal felbecsülhetetlen kincsekből, drágakövekből álló gigászi vagyont hagyott hátra. Csupán a családi ékszereket, a szakértők négy millió fontra becsülik. A gwaliori maharadza privátvagyonának tulnyomó részét a Bank of England safejeiben tartja. Az uralkodó család vagyonának teljes értékét eddig még nem sikerült pontosan megállapítani.

Dublin

polgármesterét érdekes ajándékkal lepette meg a napokban egy ír vésnök. Átnyújtott a polgármesternek egy egyschillinges pénzdarábot, amelynek egyik oldalát előbb simára csiszolta és azután ráírta a város történetét. 1700 szót írt a schillinges pénzdaráb egyik oldalára a vésnök. A szöveget természetesen csak mikroszkoppal lehet elolvasni, aminthogy mikroszkop segítségével dolgozott a vésnök is, akinek két évre volt szüksége, amíg bámulatos türelmet igénylő munkájával elkészült. Egyébként az emberi türellem és kitartás másik iskolapéldáját az az államfogházbeli rab produkálta, aki finom műszerek segítségével leírta a Mátványokat egy cseresznyemagra.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az antialkoholizmus ellen indítottak harcot a jugoszláv szőlőtermelők

Néhány nap múlva Arad—Pódgorián is megkezdődik a szüret. Ez az időpont, amikor újból időszerűvé válik a szőlő és a bor értékesítésének, a bor standardizálásának és exportjának kérdése. Az újteni szőlőtermelők előtt különös érdeklődésre tarthat számot, hogy miképpen szervezkednek a szomszédos Jugoszlávia szőlőbirtokosai és milyen eszközökkel igyekeznek részben a szőlőtermelés jugoszláviai megszervezését elérni, másrészt pedig külföldi piacokat akarnak biztosítani a jugoszláv borok számára.

A jugoszláviai szőlőtermelők az elmúlt napokban Zágrábban gyűlést tartottak, amelyen két határozati javaslatot fogadtak el. Az első vonatkozik a bel- és külföldi borszállás, a második a szőlő- és gyümölcsstermelés átszervezésére. Az első határozatban a következőket követelik:

1. Teljesen szabad forgalmat a szőlőtulajdonosok saját bora és pálinkája részére. Minden városban és községben a termelőnek joga legyen illeték és adó nélkül korlátlanul kimérni saját borát és pálinkáját.

2. A ki nem forrott must után ne szedjenek semmiféle fogyasztási adót.

3. Tiltsák meg a községeknek és városoknak bor és pálinka után bármiféle pótdadók szedését.

4. Mesterséges szesz használatát korlátozzák és tiltsák meg a szeszből való ital- és ecetgyártást.

5. Faecet használatát korlátozzák ipari célokra és tiltsák meg tápcélokra való forgalombahozatalát.

6. Tiltsák meg a szeszgyáraknak mindenféle ital gyártását és pálinkának gabonaműekből vagy cukorrépából való égetését.

7. Tiltsák meg a szárított szőlőnek és fügeknek külföldről való behozatalát.

8. A szomszédos országokkal kötendő kereskedelmi szerződésben biztosítsák megfelelő mennyiségű bor kiszállítását.

9. Tereljék mérsékelt kerékvágásba az alkohollal szembeni mozgalmat.

10. Pártolják minden bortermő vidéken nagyobb mennyiségű tipizált borsajták természetét és tegyék lehetővé kamatmentes kölcsönökkel borászati szövetkezetek és központi pincészetek alapítását, valamint ilyen szervezeteknek borvásárlását.

A másik határozati javaslat főbb követelése a következők:

1. Tegyék lehetővé, hogy szőlőtermelést csak olyan vidéken üzzenek, ahol a talaj és terepviszonyok erre alkalmasak.

2. Alapítsák meg minden szőlővidék részére a legmegfelelőbb szőlőfajtákat és támogassák azok ültetését.

3. Változtassák meg a kataszteri adatokat a jelenlegi kulturviszonyoknak megfelelően, az újonnan beültetett szőlőket és gyümölcsösöket pedig mentesítsék az adófizetéstől.

4. Tiltsák meg szőlészeti körzeteken kívül új szőlők ültetését.

5. Tiltsák el a kereskedelmi forgalomtól a gyengébb minőségű és egészségtelen borsajtákat, a fogyasztási adó eltörlésével pedig tegyék lehetővé, hogy ilyen borokból borsaportot és borecetet lehessen gyártani.

6. Tiltsák meg az úgynevezett direkt-boroknak a forgalombahozatalát akár bor, akár pálinka formájában és tegyék kötelezővé az ilyen szőlők-ből eredő mustnak denaturalizálását.

7. Tiltsák meg a mustnak gyári cukorral való édesítését.

8. Állami szubvencióval tegyék lehetővé, hogy az állami faiskolák önköltségi áron alul láthassák el a földműveseket az illető vidék részére legmegfelelőbb gyümölcsfacsémekkel.

9. A közlekedésiügyi minisztérium engedélyezzen díjmentes gyorsárúszállítást gyümölcsfacsémék és venyigeszállítványok részére.

10. Szállítsák le lényegesen a bor, a borsaport, a pálinka, valamint minden szőlészeti segédanyag vasúti szállítási díját és engedélyezzék a rézgalic, kén és más szőlészeti parazitavédelmi szerszámmentes behozatalát.

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-re!

Megszüntetik az árucserre-engedélyek titkosságát

A külkereskedelmet szabályozó bizottság elhatározta, hogy ezután minden kompenzációs engedélyt nyilvánosságra hoz — Jelentékenyen leegyszerűsítik az árubehozatali rendszert.

Néhány nappal ezelőtt közöltük, hogy ismét új ki- és beviteli rendszert honosít meg a kormány. Mint Bucurestből jelentik, a Külkereskedelmet Szabályozó Legfelsőbb Bizottság Costinescu kereskedelmi miniszter elnöklésével ülést tartott, amelyen elvileg elhatározták, hogy újból bevezetik az árucserre-rendszert, amelyet most csak szórványosan és kivételesen engedélyeztek.

Ezideig csupán a második árucategóriába tartozó, nem elsőrendű szükségleti cikkek kompenzációját engedte meg kivételesen a legfelsőbb bizottság de ezután az első árucsoportban felvett egyes gabonaműeket és fűrészarúkkal lebonyolítható árucserét is meg fogják engedni. Szakkörök megállapítása szerint ez óriási haladás és nagymértékben megnöveli árukivitelüket.

Hogy pontosan milyen áruk kompenzációját engedni meg a legfelsőbb fórum, azt még nem döntötték el, mert Constantinescu Miha, a Nemzeti Bank új kormányzója előbb alaposan

át akarja tanulmányozni a kérdést. Az új bankkormányzó egyébként az alábbi fontos kijelentést tette:

— Az új külkereskedelmi rendszerrel csak annyit mondhatok, hogy a Banca Nationala és a kereskedelmi minisztérium teljes egyetértésén fog alapulni, tehát megszűnnek az eddigi nézeteltérések.

Megbízható forrás szerint ezután nyilvánosságra hozzák a kompenzációs engedélyeket, amelyeket mostanig titkosan kezelték és éppen ezért terjedtek el folyton olyan hírek, mintha az engedélyek körül szabálytalanságok merültek volna fel.

A bizottság azt is elhatározta, hogy vizsgálatot indít annak megállapítása végett: miért nem adták ki még most sem a harmadik évnegyedre szóló kontingensbehozatali engedélyeket? Holott azokat már régen meg kellett volna kapni az érdekelteknek. A bizottság végül arra az álláspontra helyezkedett, hogy az eddigi komplikált árubehozatali rendszert teljesen leegyszerűsíti.

Erélyes rendelettel megakadályozza a kormány az erdők további kiirtását

— Négy millió hold erdő sürgős pótlása kezdődik —

Több cikkben számolt már be az Aradi Közlöny arról, hogy országszerte csaknem minden rendszer nélkül irtják a legértékesebb faanyagban bővelkedő évszázados erdőket, de azok pótlásáról nem gondoskodnak. A kormány most már megelégedte a nemzetgazdaságra rendkívül káros pusztítást és elrendelte a kiirtott erdők azonnali pótlását.

Mint Bucurestből jelentik, a földművelésügyi minisztérium mérlegelve azt, hogy kb. 6.850.000 hektár (amely 17 millió hold) erdőterületből 2.000.000 hektár egyáltalán nincs felújítva, 250.000 hektár felújított erdőterület pedig állandó utánpótlásra szorul — rendeletet adott ki, mely az erdőtermelést egészen új alapokra fekteti és szigorúbb feltételekhez köti.

Az új rendelet — mint a Fairpar értesül — 1935. szeptember 15-én már életbe is lépett és kizárólag az 1935—36. és 1936—37-iki termelési kampányra vonatkozik, mivel 1937-ben teljesen befejeződik az agrárreform alkalmazása, amely után új erdőtervényt szerveznek. Az új rendelet hét fejezetből áll. 63 paragrafust tartalmaz és részletesen foglalkozik az állami, a magán, közbirtokossági és községi erdők kitermelésével és tekintettel van arra, mint az indoklás mondja, hogy az ország épület- és tüzfeszélyeinek biztosítása érdekében az erdőtermelést az eddiginél sokkal szűkebb térre szorítja és szigorúbb feltételekhez

köti. A rendelet szerint az összes városok és községek kötelesek a saját költségükön csemetekerteteket létesíteni olyan fajtákból, amelyen a földrajzi tevéységüknek és éghajlati viszonyaiknak megfelel.

Megalakult az aradi bankhivatalnokok egyesülete

Az alakuló gyűlésen ötvenen vettek részt — Megválasztották az egyes intézetek delegáltjait — Állást foglaltak a délutáni munka és a fizetéscsökkentések ellen

Nagyfontosságú gyűlést tartottak szerdán este az aradi pénzügyi tisztviselők, hogy a bucuresti-i központtal működő Országos Banktisztviselő Egyesület vezetőségétől kapott direktívák alapján anyagi és szolgálati ügyeikkel foglalkozzanak.

A gyűlésen, amelyet az aradi Magántisztviselők Egyesületének Goldis-uccai helyiségében tartottak meg, ötvenen jelentek meg. A legnagyobb aradi intézetek hivatalnokai képviseltették magukat és az értekezletet a teljes szolidaritás szelleme hatotta át. Az ügy részletesen részletesen ismertette a fővárosi banktisztviselői szervezet elnökségének leiratát, amely azt tartalmazza, hogy Aradon is alakítsák meg a pénzügyi tisztviselők csoportját a Magánhivatalnokok Egyesületének kebelében és nyomban foglaljanak állást a délutáni munka eltörlése, valamint a jelenlegi fizetések további csökkentése ellen, amit a megélhetési viszonyok nehézségével indokoltak.

A fontos szociális ügyet nagy érdeklődéssel követte tárgyalták és a bucuresti-i leirat mellett foglalt állást többek között a Banca Nationala aradi fiókintézetének megbízottja is. A helyes felszólalások után a gyűlés kimondta a helyi banktisztviselői csoport megalakítását, amelybe minden pénzügyi hivatalnokot meghívottakat delegáltak. Elhatározták, hogy a további teendő megbeszélése végett a delegáltak már pénteken összegyűlnek, amikor letárgyalják a fenti ügyben készülő memorandumot, amit az Aradon működő összes pénzügyi intézetek vezetőségének át fognak adni.

Nagyteljesítményű

4+1-es Oktodás szuperek

2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 csöves telepes szuperek lakarekkapcsolásban, állomás-skálával, három hullámhosszra, rádióalkatrészek, szakosított javítások, villanyfelszerelések legelőnyösebben 5106

FLESCH rádió és elektroműhelyében Arad,
Strada Moisa Nicoara 1 szám.

Egy ember, aki nem időszerű

HENDERSON

Jovális arca van, angol bajusza, valahogy egész lényéből, mérsékeltségéből és megfontoltságából árad az, hogy: angol. Valamikor ő is Genfben ágált, sőt elnökölt. A neve: Henderson. Jelenleg az angol Labour Party főtitkára. Mellesleg a leszerelési konferencia elnöke. Pillanatnyilag nem időszerű. Sem ő, sem pedig a konferencia (konferencia?), amelynek elnöke. Most, hogy az időszerű fogalmak közé újból a „háború” került, önkéntelenül, kíváncsian és kutatón felmerül a kérdés: hogyan is történt? Hogyan tűnt le az aktualitás napirendjéről ez az ember és hogyan semmisült meg anélkül, hogy formálisan feloszlott volna, a leszerelési konferencia? Hogyan jutottunk odáig, hogy a Földközi tengeren angol csatahajókat összpontosítanak, Máltában légvédelmi gyakorlatokat tartanak, az angol kormány fegyverkezési célokra belső kölcsönt bocsát ki, konjunktura-hullám lepi el a világot és ez a konjunkturahullám magasba lendíti a fegyverkezési ipar termelési indexét jelző grafikonot?

Mindaz, ami idáig vezetett, néhány esztendő beforgása alatt történt. Ma, amikor Genfben a 13-as bizottság arról tárgyal, hogy miképpen odázhathatna el még egy ideig az olasz—abesszin összeházasítást, ma, amikor a diplomaták már azzal is megegyeznének, ha az Afrikában fellobbanó lángot erre a forró kontinensre lokalizálhatnák, szinte már el sem hisszük, hogy néhány esztendővel ezelőtt Genfben a fegyverkezések korlátozásáról folytak a tárgyalások, hogy a genfi pódiumon Mr. Henderson elnöklelte alatt arról vitatkoztak, hogy melyek az offenzív és melyek a defenzív fegyverek. A szakértők már arról tárgyaltak, hogy mennyire korlátozzák a nehéz tüzérségi ágyúk, a tankok számát, törvényen kívül helyezték a légi háborút és egyszer és mindenkorra lehetetlenné tették a gáztámadásokat. Hihetetlennek hangzik, hogy emberek komolyan arról tárgyalhattak, hogy nemzetek közötti konfliktusokat békés uton oldjanak meg és véglegesen kiküszöböljék az emberiség életéből az ugynevezett „fegyveres beavatkozást”.

Ennek a „fegyveres beavatkozásnak” elkerülése végett Henderson annak idején végig utazta az európai fővárosokat — eredmény nélkül.

Azóta bizony édes-kéves történt. Henderson és a leszerelési konferencia lekerült a napirendről. Ha csak nem ad pillanatnyi aktualitást Henderson személyének az a szavazás, amely a Labour Party keretében folyt le és amelynek eredménye ma került nyilvánosságra. A szavazás eredménye szerint abban a pártban, az angol munkáspártban, amelynek Henderson a főtitkára, 2 millió 168 ezren 102 ezerrel szemben a kormány politikája mellett foglaltak állást, vagyis a legerélyesebb szankciókat kérték — még a háború megkövetelésével is. Az angol munkáspárt, amelynek soraiból Henderson valamikor külügyminiszterként került az angol kormányba, ezzel nyíltan a fegyverkezés politikája mellett foglalt állást.

A leszerelési konferencia most eljutott oda, a honnan valamikor elindult. Anekdotának tekintették mindig és esztendőken át állandó anyaga volt a vicclapoknak. Ebben az anekdotában azonban van valami tragikus is. Ez a tragikus pedig az, hogy az az értekezlet, amely új irányt lett volna hivatva megszabni az emberiség fejlődésének — kommunikummá vált. És talán az is, hogy ha az értekezlet elnökeire gondolunk, már nem képe, hanem automatikusan karrikatúrája jelenik meg agyunkban. A karrikatúra, amint a fenti képen látható, két jellemző tényezővel: a beszéddel és egy fáradtnak, lemondónak tetsző gesztussal. (m. t.)

IME A
MI ÁLLAMI
SORSJÁTÉKUNK-
NAK RENDKIVÜLI
REKORDJA!

Tanulmányozza figyelmesen a játéktervet, hogy az október 15-iki húzás fontosságát lássa. Kérjen felvilágosítást a sorsjegyrústól. Ujtsa meg idejében sorsjegyét és vásároljon új sorsjegyeket.

39.025 NYEREMÉNY
203.845.024 LEI ÉRTÉKBEN
EGYETLEN NAP ALATT
AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉKNÁL

HUZÁS OKTÓBER 15-ÉN

Harmincszázalékos felárral váltanak be a határon több külföldi valutát

Bucurestiből jelentik: A CFR. igazgatósága a határon működő hivatalos valuta beváltó ki- rendeltségének rendeletet küldött, amelyben ezt közli, hogy a Banca Nationala ezeket a beváltó helyeket felhatalmazta arra, hogy a beváltásnál 30 százalékos felárral fizessenek az alábbi külföldi arany és papírpénzekért: francia, svájci és belga frank, olasz lira, fontsterling, egyiptomi és pa-

lesztinai lira, spanyol pezeta, hollandi forint, kanadai és USA dollár, cseh korona, dán és norvég korona.

Más valuták beváltásánál nem kell felárral fizetni. Érdekes, hogy a beváltó irodák a becserelési jegyzékbe ezután is a hivatalos ártolyamot írják be és külön jegyzik fel a 30 százalékos felár összegét.

= CONSTANTAN AT MAGYARORSZAGI LOVAKAT SZALLITOTTAK PERZSIABA. Constantából jelentik, hogy két külön tehervonaton 260 magyarországi fajlovat szállítottak a constantai kikötőbe, ahol a „Bolzena” nevű olasz tengeri hajóra rakták át a szállítmányt, amelyet az oroszországi Odessza kikötőbe visznek, onnan pedig Batumba szállítják, ahol vonatba rakják a lovakat és Perzsiába irányítják a nagyértékű küldeményt. Ez évben ez már a második magyarországi lószállítvány, amelyet Perzsiába küldenek.

= Erősen lecsökkent az olasz nemzeti bank aranytartaléka. A Rador-iroda jelenti Rómából: Az olasz nemzeti bank hivatalos kimutatása szerint szeptember 10-től szeptember 20-ig az alábbi változások történtek a jegybank álladékaiban: az aranytartalék 4562 millió lírától 4334 millió lírára csökkent, a deviza álladék 432 millióról 417 millióra ment vissza, de a váltótárca 4048 millió lírától 4419 millió lírára emelkedett.

= SZAZNEGYVEN VAGON SZÖLLŐT ÉS TIZENHÁROM VAGON BORT EXPORTALTAK MOST A REGATBÓL. Mint Bucurestiből jelentik, a földművelésügyi miniszterium megállapítása szerint az utóbbi napokban a regát különböző borszállításokról 13 vagon bort szállítottak Csehszlovákiába és 140 vagon szőlőt Lengyelországba, ezenkívül egy vagon szőlő ment Ausztriába.

= AZ ARUIMPORTŐRÖKNEK TILOS KÖZVETITŐKKEL DOLGOZNI. Bucurestiből jelentik: Az importengedélyekért beadott kérések feldolgozását — mint Bucurestiből jelentik — a szakhbizottságok szerint, rendkívül megnehezíti az a körülmény, hogy számos importőr nem elégszik meg az- zal, hogy a maga részéről beadja a behozatall kérelmet, hanem legális és nem legális képviselőinek lehetővé teszi, hogy az illető cég nevében szintén importkéréseket adjanak be. Így fordult aztán elő, hogy ugyanannak az importőrnek a nevében kétszer, háromszor is beadják ugyanazon cikke ugyanazon országból az ilyen formulárákat. A legfelsőbb kontingentálási bizottság (Comisia Superoara) rendeletet készült kiadni, melynek értelmében az ilyen cégek kérésének elintézését elhalasztják a bizottságok az évnegyed végére, hogy akkor az ilyen cégek összes kéréseit egyeztethessék, illetve hogy ezt az időrabló munkát ne a többi cégek rovására kelljen a bizottságoknak elintéznük. Felhívjuk tehát az importőrök figyelmét erre a körülményre, nehogy közvetítőik és megbízottaik beavatkozása révén hátrányosabb helyzetbe kerüljenek, mint azok a cégek, amelyek közbenjárókat nem vesznek igénybe.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Egy új rendelet:

A vállalatokra hárítják

a román szakmunkások
kiképzésének költségeit

A munkaügyi felügyelőségek ellenőrzik
a rendelet végrehajtását

BUCURESTIBŐL jelentik: A munkaügyi minisztérium rendelkezést bocsátott ki, amelyben felhívja a figyelmet annak szükségességére, hogy román ipari szakmunkásokat képezzenek ki. Ezt a rendelkezést a minisztérium eljuttatta a munkaadók szervezeteihez, amelyeket felszólított, hogy saját érdekében haladéktalanul képezzenek ki román szakmunkásokat, még pedig oly módon, hogy a náluk dolgozó idegen állampolgárságú szakmunkások mellé osszanak be romániai elemeket. Abban az esetben, ha ezeknek a belföldi kiképzése nem lenne lehetséges, akkor a vállalat saját költségén küldje ki őket külföldre. Egyben utasították a munkaügyi felügyelőségeket annak ellenőrzésére, hogy a vállalatok mennyiben tesznek eleget a minisztérium rendelkezésének.

= Dumping-kartell kötöttek a legnagyobb osztrák iparvállalatok is. Bucurestibe érkezett bécsi jelentés szerint óriási feltűnést kelt, hogy az alábbi nagy osztrák iparvállalatok kartellszerződést kötöttek, amely hasonló a legutóbbi rémet kartellmegállapodáshoz: Boehler acélművek, Florisdorf, Steier, Semperit, Edm, Schöller, Bleckmann vállalatok, amelyek dumping áron hozták forgalomba termékeiket.

— **EVENTE 600 MILLIÓ FAT ÜLTET AMERIKA.** Az Egyesült-Államok körmánya a világtörténelemben páratlan méretű erdőterületet tervez a tengerpart lemorzsolódásának megakadályozására. Az állami faiskolák évente kétszázmillió fa- és bozótsemetét termelnek és ebből az óriási készletből acriként ezer fát ültetnek a partvidéken, egyenként 500.000 kilogramm fűmagot vetnek el az alsó talajréteg megkötésére a középső nyugati államokban, amelyek nyáron oly súlyosan szenvedtek a homokviharoktól.

= A fővárosi pékek egy leiel akarják megdrágítani a kenyert. Mint Bucurestiből jelentik, Negura földművelésügyi miniszter tegnap fogadta a fővárosi pékek küldöttségét, amely a kenyér árának kilogrammonként egy lei-jel való felemelését kéri, mert szerintük a buza ára Bucurestiben nagyon megdrágult. A jelenlegi kenyérárakat csak egy bírják betartani, ha nem kell teljes sulyu kenyert adniok, tehát minden kilónál levonnak bizonyos mennyiséget. Az alminiszter kijelentette, hogy a kivánságot a buzaértékesítési bizottság elé terjeszti.

= Nagymértékben leszállítják a községek és egyházak erdőtermelését. A fa-szakma köréből közlik az alábbi fontos adatokat: A belföldi tüzfutó piac forgalmát megbénította a nagymértékű valutahiány és a tarifaváltozás utáni üzlethiány. A szeptember 15-én életbe lépő magasabb fuvardíj, ami vagononként 100-300 leinek felel meg, rendszerint zavarólag hat a kialakult árakra és sokszor hetekig eltart, amíg az árak újból stabilizálódnak. Ezáltal nem következett be a szokásos árhullámozás, hanem az árak minden átmenet nélkül tíz százalékkal felszöktek. Ennek az áremelkedésnek az oka a megfigyelt közszégekben, az összehátráló kereskedők számának a megnövekedésében és a kivívott fellendülésben keresendő. Bucuresti-i értesülésünk szerint az árak ott is vagononként átlag 300 lei-jel emelkedtek és bükkfa 5600, fenyőfa 6000 és hántott cser 6800 lei jegyez. Néhány nappal ezelőtt egy kormánykomüniké az új erdőtermelési rendelet megjelenése alkalmával részletesen foglalkozott a községek, vállalatok és közbirtokosságok erdőtermelési rendszerével és megemlíti, hogy ezeknek az erdőgazdaságát a legszigorúbb ellenőrzésnek fogják alávetni, valószínű tehát, hogy a kistermelők által előállított tüzfutó mennyiség a jövő évben 50-60 százalékkal kevesebb lesz.

Szeplős, pattanásos,

/ májoltos, mítesseres
arcát hozassa rendbe
PILISINÉ kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)

LEGUJABB

Hajnali jelentés az olasz-abesszin háború legelső halottairól

Három olasz hadosztály hatolt be Dankarba — Holnap ül össze
Gentben a 13-as bizottság

Genéből jelentik: A 13-as bizottság holnap délután ül össze, hogy a népszövetségi alapokmány 15-ik szakaszának rendelkezései szerint jelentést dolgozzon ki az olasz-abesszin vi-szályról. Megtörténhetik, hogy valamely tag kívánságára a bizottsági ülést tanácsüléssé változtatják át, amely esetleg fontosabb döntést is hozhat.

Kairóból jelentik: Ma több olasz hajó ha-

ladt át ismét a Szezi-csatornán. A hajók 15.000 olasz harcost szállítottak Kelet-Afrikába.

A Paris Soir értesülése szerint a Mussa környékén Etiópiába behatolt olasz hadsereg 20 ezer emberből és három olasz hadosztályból áll. A lap értesülése szerint kisebb összeütközések már történtek az olasz katonák és danksi rendszeren harcosok között. A harcoknál halálos áldozatai is voltak.

Nemzetközi szélhámós került be a tuberkulózis elleni küzdelem bucuresti-i vezetőségébe

Fővárosi lap feltűnéskeltő leleplezései — Max Edelstein, Trockij volt titkárának kalandos pályafutása egész Európán át Bucuresti-ig — Hét évre ítélték Milánóban szélhámosságaiért Edelsteint, akit azonban nem tudott elfogni az olasz rendőrség

Bucurestiből jelentik: A Curentul legutóbbi számában egy nemzetközi kalandor pályafutásáról rántja le a leplet és ez a szenzációs leleplezés annál feltűnőbb, mert hőse jelenleg jelentős pozíciót tölt be a fővárosban, ahol a tuberkulózis-elleni küzdelem vezérkarában szerepel. A tuberkulózis leküzdésére alakult egyesület ugyanis bélyegeket hoz forgalomba, amelyeknek eladásából finanszírozzák az akciót. A bélyegek forgalombahozatalára külön bizottság alakult „Comitetul Central pentru Difuzarea si Vanzarea Timbrului Antituberculos” néven. Ebben a bizottságban szerepel több bucuresti-i előkelőség társaságában Max Edelstein, aki az egészségügyi minisztériumtól koncessziót kapott az antituberculos-bélyeg forgalombahozatalára.

A fővárosi lap születésétől kezdve ismerteti Edelstein pályafutását. A jasi-i születésű fiatalember már husz éves korában, 1916-ban követte el első szélhámosságát: egy Kramer Kunt nevű kereskedő szolgálatában állott és 800 ezer leit kapott bevásárlásra. A pénzt elsikkasztotta és nyomtalanul eltűnt. Később Botosaniban tűnik fel, katonai szolgálatát teljesítette és ez alkalommal parancsot kapott, hogy egy vagon börtön vegyen át Botosaniban, a hadsereg számára. A börtön átveszi, eladja és Oroszországba szökik.

Itt a kommunisták szolgálatába áll és hamarosan Trockij egyik titkárává avansál. Ebben a minőségben jelent meg Odesszában, ahol feltörte a Credit Lyonnais ottani fiókjának széfjeit és magához vette az értékeket.

Számos Odesszában tartózkodó román közönséghez letartóztatását Edelsteinnak — írja a fővárosi lap. Hivatalát sem láthatja el sokáig, itt is nagyobb összeget sikkaszt, majd Batumba szökik, ahol játékarlangot alapít. Itt hamarosan meggyilkol a baja a hatóságokkal, tovább megy Novorszkiba, ahol egy Brinow Diana nevű leányt vesz feleségül, majd a görög konzulátustól utlevelet szerez és Konstantinápolyba utazik.

Ottani tartózkodásáról nem szólnak jelentések, ellenben 1920-ban Milánóban bukkan fel,

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Boulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkok között.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

orosz menekülteként. Vagyona amerikai bankokban fekszik. Fényűző életet él és hamarosan bejut a legelőkelőbb olasz társaságokba, majd egy Kleenik nevű milánói kereskedővel különböző üzleteket bonyolít le, amelynek folyamán ügyfeleit, mint társát 200 ezer lira erejéig megkárosítja. Időközben fedezetlen csekket egész tömegét bocsátja ki, amelyekkel a Banca Rotha, Banca Italo-Ruse és több más pénzintézetet károsít meg. Végül pedig félrevezeti a milánói román konzult és sikerül tőle román utlevelet kapnia, amelynek segítségével megszökik.

Milánói cselekményeiért az ottani bíróság hét évi börtönre ítéli távollétében, de az olasz rendőrség minden szorgos kutatás dacára sem tudnak nyomára jutni.

A nyomok Bécsig vezetnek, innen azután megszakadnak. Edelstein Svájcba utazik, majd Zürichben újabb szélhámosságokat követ el és továbbmegy Münchenbe, onnan pedig Berlinbe, ahol a német államvérszak terhére követ el nagyarányú csalást. A berlini rendőrség is nyomában volt már, Edelstein Königsbergbe, majd Memelbe megy. Itt 30 napi börtönt kap egy kisebb esetért, amit le is ül.

Max Edelstein egy napon elhatározta, hogy hazatér. És 1926-ban valóra is váltotta tervét. 1926-ban Oradea-Marcia kerüli és itt várja be, amíg amnesztiában részesül a katonaságtól. Tértént szökéséért és ott elkövetett cselekményeiért. Ezzel szemben az olasz, svájci és német rendőrség körözi. Nem találják meg. Hamarosan Bucurestibe kerül. És itt Gica Saulescu ügyvéd feljelenti és aktaszámokkal, adatokkal alátámasztva ismerteti a bucuresti-i ügyességgel pályafutását. Hogyan sikerült ezt elsíntani — szövezi le a fővárosi lap — nem tudni, tény azonban, hogy ma Max Edelstein bizalmas munkatársai közé tartozik ma Gica Saulescu ügyvéd — a feljelentő. És most tagja a tuberkulózis leküzdésére irányuló akció vezérkarának irányítója a tuberkulózis-segélybélyegek forgalombahozatalának és mint ilyen hatalmas összegek felett diszponál. Elegáns lakással rendelkezik a fővárosban ma Edelstein, akit hiába keresett éveken át a milánói rendőrség, hogy kifőtesse vele a hétéves börtönbüntetést.

A fővárosi lap cikke hatalmas feltűnést keltett a fővárosban. És most érhető érdeklődéssel várják az ügyben meginduló vizsgálatot, annál is inkább, mert a fővárosi lap hivatalos számokat közöl, azokat a számokat, amelyek alatt a milánói, zürichi és berlini rendőrségek körözöveleket adtak ki Trockij egykori bizalmasa ellen.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

SPORT KÖZLÖNY

Az Astra ifjúsági csapata került az ifjúsági bajnokság második csoportjának élére

— A Titanus megőrizte vezetőhelyét az A-csoportban —

Az ifjúsági bajnokság vasárnapi fordulójának meglepetése a CAA pontvesztése volt a Crisana ellen, igaz, hogy az atléták csak 10 emberrel játszották végig a meccset. Így az Astra ifjúsági csapat került a B) csoport táblájának élére, bár vesztett pontok szerint a CAA és a Gloria állnak a legjobban. Az A) csoportban a Titanus megőrizte vezetőhelyét és mögötte a Transylvania, majd az AMEFA következik. A Soimi-CFR R. A. csapata eddigi 3 kitűzött mérkőzésén nem jelent meg és az ellenfelek 0:0 gólarányban kapták meg a pontokat. A két csoport táblázata most így fest:

A) csoport:

1. Titanus	3	3	—	—	14	1	6
2. Transylvania	2	2	—	—	1	0	4
3. AMEFA	2	2	—	—	11	3	4

4. Banatul	3	1	1	1	2	3	3
5. Tricolor	2	1	—	1	6	6	2
6. SGA	2	1	—	1	3	4	2
7. Hakoah	3	—	1	2	4	13	1
8. Soimi-CFR R. A.	3	—	—	3	0	0	—
9. Juventus	2	—	—	2	0	0	—

B) csoport:

1. Astra	4	3	—	1	15	8	6
2. CAA	3	2	1	—	11	4	5
3. Unirea	3	1	2	—	8	6	4
4. Gloria	2	1	1	—	9	2	3
5. Crisana	3	1	1	1	4	4	3
6. Sparta	2	1	—	1	11	5	2
7. Intelegerea	3	—	2	1	6	9	8
8. Olimpia-PTT	4	—	1	3	7	18	1
9. Fortuna	2	—	—	2	1	16	—

Gloria—CFR a vasárnapi futball-program főeseménye

Vasárnap Aradon a bucaresti-i CFR mérkőzik nemzeti bajnoki meccs keretében a Gloria-val. A fővárosi csapat rendkívül erős együttes és legutóbb is fölényesen 4:1 arányban győzte le a cluj-i Victoriát, amelyet a Gloria csak nehéz küzdelem után tudott legyűrni. A fővárosiaknál több ismert aradi játékos is szerepel, így Marczin, Cuiedan és Barbu. A CFR valószínű összeállítása egyébként a következő: Konrád—Marczin, Rosculeț—Vintila, Rasinaru, Costa—Georgescu, Barbu, Pál, Cuiedan, Buza. A meccs délután 3 órakor veszi kezdetét.

Az „U” vasárnap már játszani akarja Szaniszló Jánost

Clujról jelentik: Az „U” vasárnap a Venust látja vendégül Clujon és ezen a mérkőzésen reméli, hogy Szaniszló I. Jánost is szerepeltetheti csapatában. Ugyanis most várják Szaniszló iratainak kiegészítését és amennyiben még idejében megkapják, úgy biztosra veszik, hogy vasárnapig az igazolási formalitásokat sikerül elintézni.

O Kettő és három órakor kezdődnek a vasárnapi nemzeti bajnoki meccsek. Az aradeai egyesületek azon kérelemmel fordultak a nemzeti bajnoki bizottsághoz, hogy a vasárnapi mérkőzéseket korábban kezdhesék. Aradon és Timisoarán délután 3 órai kezdést kértek. Clujon és Oradeán pedig délután 2 órakor akarják a meccseket kezdeni. A bizottság valószínűleg helyt ad a kéréseknek.

O A Ripensia, amely október 16-ikán szabad, nemzetközi mérkőzést akar rendezni és vagy a Beogradskit hívja meg, vagy pedig egyik osztrák proficsapatot.

O Lengyelország készülődik. A román—lengyel mérkőzésre való tekintettel, a lengyel válogatott máris előkészületeket folytat és vasárnap az osztrák B) válogatottal látszik edzőmérkőzést.

O Aradiak a „hét tizenegyében”. Egyik fővárosi sportszaklap minden héten összeállítja a nemzeti bajnokság fordulóját után a „hét tizenegyét”. Ezen a héten aradi csapatok játékosai közül Szaniszló H. Zoltán került be a hét legjobb csapatába, de kívülük más két volt aradi is szerepel és pedig Marczin, a CAA és AMEFA volt fedezetjátékos, jelenleg a bucaresti-i CFR háttérjéje és a Gloria volt válogatott bekkje, Albu. A csapat egyébként a következő: Konrád (CFR)—Marczin (CFR), Albu (Venus)—Petrescu (Juventus), Steinbach (Urinea-Tricolor), Szaniszló (AMEFA)—Bindea (Ripensia), Sepl (Venus), Niculescu (Unirea-Tricolor), Barátky (Crisana), Kocsis (CAO).

Ciurel cluj-i bíró vezeti a Gloria—CFR-meccset

Bucurestiből jelentik: A központi bíróküldő bizottság keddi ülésén jelölte ki a vasárnapi nemzeti bajnoki meccsek játékvezetőit. Az aradi mérkőzésekre Ciurel cluj-i játékvezetőt delegálták, míg az aradi futballbírók közül Páffi és Macean vezetnek mérkőzéseket: Páffi Bucurestiben, Macean pedig Lugojon. A bíróküldés a következő:

- Bucuresti: Venus—„U”, bíró: Dordea Simion. Juventus—Chinezul, bíró Páffi Gyula. Aradon: Gloria—CFR, bíró: Ciurel I. Timisoarán: Ripensia—AMEFA, bíró: Bucur Barsu. Clujon: Victoria—Unirea-Tricolor, bíró: Murgu Petre. Oradean: Crisana—CAO, bíró: Xifando Denis. B) csoport: Lugoj: Vultur Textila—ILSA, bíró: Macean Nicolae.

O A párisi nemzetközi atlétikai versenyen finnek, németek, svédok és olaszok indultak. Az eredmények között több kitűnő van, különösen a finn Kotkas 200 centiméteres magasugrása. Eredmények: 800 méter: 1. Lanzi (olasz) 1 perc 53.2 mp. 2. Teileri (finn). 1500 méter: 1. Cerafi (olasz) 3 perc 57 mp. 5000 m.: 1. Lehtinen és Salminen (finn), holtversenyben 15 perc 04.8 mp. 110 méter gát: 1. Scheele (német) 15.3 mp. 400 méter gát: 1. Sheele 54.4 mp. 2. Facelli (olasz) 54.4 mp. Távol: 1. Long (német) 712 cm. Magas: 1. Katkas (finn) 200 cm. Súly: 1. Wöllke (német) 15.46 m. Diszkosz: 1. Schröder (német) 48.41 m. Rud: 1. Ljungberg 400 cm.

O Páris nemzetközi tennisz bajnokságában a férfi páros döntőjében a Borotra—Bernard francia kettős 6:1, 6:3, 6:4 arányban győzött a Palmieri—Mangold olasz pár ellen.

Egy futballista naplójába

Sose szedd a futballbíró. Elég neki, hogy — futballbíró...

A szerénység, mely már közmondásos, a legnagyobb szerénytelenség.

A menyasszony ne legyen okos és kedves, hanem gazdag és szép. A futballista ne legyen szürke, de hasznos, hanem fényes és kitűnő.

A futballbíró szent és sérthetetlen.

Egy mérkőzés jelentőségét nem annyira a tizenhatosok száma jelzi, mint a potyautazásoké.

A legártatlanabb szélsőségekkel szemben a legszebb felsősarkos gólok.

Ne rugj 11-est! Berugni nem dicsőség, nem berugni szegény!

A modern higiénia
Antiszeptikus készítmény, romlás ellen konzerválva van, súlyos fertőzésre mellett legnagyobb biztonság.
Használjon téli és nyári 500

Primeros GUM

O Braun Kálmán ismét játszik. Braun Kálmán, a bucaresti-i Juventus aradi származású játékos, aki — mint ismeretes. — a tavaszi AMEFA—Juventus mérkőzésen megsérült, a múlt vasárnap ismét játszott és pedig a Juventus tartalékcsoportjában, Braun kielégítően mozgott és október 13-ikára bizonyára már visszafoglalja helyét a Juventus első csapatában.

O Autobusz az AMEFA—Ripensia meccsre. Az AMEFA szarkokői kényelmes, számított ülésekkel ellátott autobuszt indítanak vasárnap reggel 9 órakor a timisoarai AMEFA—Ripensia meccsre. A viteldij 100 lei és jelentkezőket péntek délutánig a Traian-vendéglőben (Strada Cercetasilor) fogadják el.

Borzalmas tüzhalt lett egy hajó legénysége

A mentést erőszakkal megakadályozták

Constantából jelentik: Belatrix svéd teher szállító hajó legénysége a maga nemében páratlanul ártó kegyetlen tétől tett jelentést.

A Belatrix matrózai elmondották, hogy Elba szigetétől nem messze, Constanta felé, egy égő petroleumszállító tankhajóra lettek figyelmesek. Az égő hajó legénysége kétségbeesetten kiáltott segítségért. A hajót égő petroleum vette körül, úgy hogy a matrózok nem vethették magukat a vízbe, mert a tenger égett körülöttük.

Amikor a Belatrix felkes matrózai a mentőcsónakokat a tengerre akarták eresztetni, hogy az égő hajó legénységének segítséget vigyenek, a kapitány — teljesen érthetetlen okok miatt — megtiltotta nekik a segélyvivést, majd amikor a matrózok a parancs ellenére is véghez akarták hajtani tervüket, revolverrel sakkban tartva elűzdte őket a mentőcsónakoktól.

A legénység kénytelen volt tétlenül végignézni a petroleumszállító hajó matrózainak szörnyű pusztulását. A szerencsétlen emberek irtózatosa között, a Belatrix hajó legénységének szemelátára haltak a legszörnyűbb tüzhalt. Azokat a keveseket, akik életük kockázatával a lángoló tengerbe ugrottak, cápák falták fel.

A hajóskapitány szörnyű kegyetlenségéért, amely több mint husz ember halálát okozta, a hágai nemzetközi tengerészeti törvényszék előtt fog felelni.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAPAG
északi utazások

jegyei az idén is teljesen elfogytak!

A további nagy szórakozási ut programja: HAPAG Nyugati földközi-tengeri ut október 11—28.

Az utat a szórakozási utakra legteljesebb kényelemmel berendezett „MILLWAUKEE” és „ST. LOUIS” nevű motorhajókkal teszik meg.

Tanulmányutak Észak- és Délamerikába.

Olcsó középtengeri szünidei és afrikai tanulmányutazások a német AFRIKA-LINIE hajóival.

A részvétel ára a mai időknek megfelelő.

Prospektus, felvilágosítások, jelentkezések:

HAPAG képviselő: 461

Künstler Vizum- és Utazási-irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Nyilvánosságra hozták Hitler feltételeit Ausztriával szemben

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök a német birodalom területének elhagyásakor szívélyes és megleghangú táviratot intézett Hitler birodalmi vezérhez, akinek elragadtatását és csodálkozását fejezte ki a német népnek a közélet minden terén elért eredményei felett. A magyar nép és a maga nevében szerencsekívánatait fejezi ki úgy a vezérnek, mint a birodalomnak.

A Reuter-iroda bécsi tudósítója biztos forrásból szerzett értesülés alapján közli, hogy von Papen a német kormány megbízásából az osztrák kormányhoz a következő ajánlatot tette:

— Ötéves megnevezési szerződés Ausztria és Németország között. A nemzeti-szociálista propaganda beszüntetése Ausztriában, az osztrák légiók feloszlítása Németországban, rendkívüli vámkedvezmények az osztrák áruk részére, az 1000 márkás német vízum megszüntetése. Ennek ellenében Németország azt kívánja, hogy Ausztria hagyjon fel a nemzetellenes külpolitikával, csatlakozzon a német-angyal-magyar szövetséghez, szüntesse meg a drákói szigort az osztrák nemzetiszociálistákkal szemben és bocsássa szabadon a letartóztatásban vagy koncentrációs táborban levő nemzeti-szociálistákat.

Olaszország leghíresebb állatszeliidítójének tragédiája

Oroszlánok torkából megmenekült, de egy egérharapás a sirba vitte

Rómából jelentik: Az egyik római kórházban tegnap vérmérgezés következtében, hosszas szenvedés után meghalt Leonardí, az ismert olasz oroszlánzelidítő. A vérmérgezést egy egérharapás okozta és hat napon belül a sirba vitte Leonardit.

Az oroszlánzelidítő rendkívül népszerű volt Rómában és a cirkusz, ahol szerepelt, mindig fő attrakcióként őt hirdette. A legfőbb mutatványa az volt, hogy egy oroszlánt vállára emelt és végighordozott a porondon, majd kezét könyökig beledugta egy tigris szájába és a legnehezebb akrobatikus mutatványokat végzett az állatokkal.

Mindenki tudta Leonardiról, hogy naponta végez állatszeliidítéseket és nagyon sokszor

előfordult, hogy életveszedelembe került, vagy pedig az állatok megsebesítették. Estére azonban az állatszeliidítő mindig frissen és mosolygósan lépett a közönség elé és éppen azért szerették. Valamelyik nap Leonardí az oroszlánketrecet tisztította, amikor az egyik sarokban ijedt, szürke kis egeret látott. Seprővel megpróbálta kikergetni, majd amikor az egér nem ment, utána nyult és megfogta. Az egér azonban megharapta a kezét.

Az oroszlánzelidítő, akit nap-nap után oroszlánok, tigrisek és tengeri medvék sebesítették meg, mítsem törődött a parányi kis harapással és nyugodtan dolgozott tovább. Két nap múlva azonban vérmérgezéssel kórházba kellett szállítani és az orvosok nem tudták megmenteni. Az egér harapása megölte.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** ::: szó 2 lei. :::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Elsőrendű szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnaira kerestetik. Cim a kiadóban.

PERFEKT, megbízható takarítónőt keresek félhétől 11 óráig. Str. Oncu 18. 5578

GYAKORLOTT gyermekgondozónő éves bizonyítvánnyal október 15-re állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 5574

Dél előttre parkettfátyalhoz értő megbízható bejárónőt keresek. - Cim: Weisz, Calea Radnei 18-20. 5582

Mindenes szobalány és bejárónő azonnaira kerestetik. Schleiter, Bul. Reg. Maria 12. 5586

LAKÁS.

Kiadó emeleti 1 szobás, fűdő- és előszobas parkettás lakás november 1-re Str. Eminescu 10. 5559

2 és 3 szobás modern erkélyes lakás november 1-re, 5 szobás erkélyes modern azonnaira is kiadó. Str. Eminescu No. 30. 5572

5 szobás lányművelés utlakás kertes házban kiadó. Str. M. Stănescu 5. 5575

Kétszobás modern balkonos lakás november 1-re kiadó. Str. Mărășești 86. sz. 5577

November 1-re kiadó 2 szobás, elő-, fűdőszobás, villaszerű magánház. Cim a kiadóhivatalban.

OKTATÁS

Francia és német nyelvoktatás. Új módszer. Méréselt tandíj. Str. Eminescu 18, emelet. Jelentkezés délután. 5499

INGATLAN.

STR. LAE BARNA No. 1. sz. alatti ház eladó. Rővebbet Muscan üzletében. 5571

Uránia mozi közelében

emeletes masszív ház. 3 lakás, fűdőszoba, cserépkályhák, Shone-csatornázás, értékes telek, nagy szuterén, átvehető bankkölesőnnel, 850 ezer lei.

Negyven ezer lakosú városban ház, nagyforgalmú vegyeskereskedéssel, 8 szobás lakás, pince, magtárak, öregség miatt, mélyen lezállított áron, 175 ezer lei.

Kiadó lakás. Belvárosban, magánházban, ujonnan festett négy szobás lakás, gazdasági udvar, kert, havi 2000 leiért kiadó. Törvényszék mellett, ujonnan épült villában, összkomfortos 5 szobás lakás, 8 bejárattal, 30 ezer lei évi bérért kiadó.

Sarokház, nagyforgalmú vegyeskereskedéssel, teljes berendezéssel, 2x2, 2x1 szobás lakással, cserépkályhák, pince, áron alul, 195 ezer leiért eladó.

HAÁSZ-IRODA
Arad, Str. Eminescu 20-22.
Alapítva 1919-ben.

ÜZLETTEK

ÜZLETHELYISÉG Str. Eminescu 15 azon nalra kiadó. Bővebbet ugyanott a sör-raktárban 5227

VETFL ES ELADAS.

E héten megérkezik a Weiszberger-féle házilag készült kitűnő szilvalekvár. Boulevardu Carol 60.

Veszek készpénzért: antik, ezüst dísz tárgyakat, márkás porcelánt, aranyat, ezüstöt a legmagasabb áron.

Keresek lírás hegedűállványt, amerikai íróasztalt. „ANTIC” bizományi üzlet, Str. Brancovici 3.

VESZÉK aradi Victoria-bank betétkönyvecskét 350.000 Lei erejéig. Cim a kiadóban. 5551

Antik és modern ezüst dísz tárgyak,

márkás porcelánok, fileés terítők, antik butorok, szőnyegek, eladók. „ANTIC” bizományi üzlet, Str. Brancovici 3.

KET DRB. SZEP stori keresek megvételre. Cimeket a kiadóba. 5525

Régi ezüstöt legmagasabb áron veszek készpénzért

ANTIC

bizományi üzlet
Str. Brancovici 3.

Adóbonok

vétele és eladása legjobb árfolyamon.

Spitz Sándor

bankbizományi rodija Arad, Strada Moise Nicoara 16., I em. 5247

Legszebb külföldi borító-papírok megérkeztek.

Iskolakönyvek

és egyéb bekötések legjobban készülnek

DAVIDOVITS könyvkötészete és vonatozó intézetében Arad, Bul. Reg. Maria 24. (Herman-udvar)

KÖNYVEK

Csokonai Vitéz Mihály életregénye: „Földiekkel játszó...” Csokonai a magyar Parnasszusnak egyik legérdekesebb költője. Igazi poéta, a szó legnemesebb értelmében. Költő és semmi más. Művei örökéletűek, túlélik minden irodalmi divatot. Gyönyörű kiállításban 320 lapon 8 műmelléklettel egészvászonkötésben, Rózsavölgyi adta ki, Ára 165 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Rózsavölgyi kiadványok teljes jegyzékét.

Hunyady Sándor: „Az ötpengős leány”. Hunyady Sándor nevét páratlan szinpadai sikerei tették országos hírvé. Ezeknek a színműveknek sikeréhez is hozzájárult egy manapság szokatlan tényező: tiszta irodalmiságuk. Tiszta és nemes irodalom Hunyady Sándor új novelláskötetének is minden szava. Manapság kevesen tudnak elbeszélni és Hunyady Sándor elbeszéléseiben a született elbeszélőkétség út meg legelőször. Minden novellája történet: de a történet mögött az egész élet tárul fel. És tud gyönyörködtetni történetével, mert érezhetőleg maga is gyönyörködik történetében, amelyet elmond és az emberben, akit élénk állít. Az új magyar novellairodalomnak ritka értéke Hunyady könyve, amely az Atheneum kiadásában most jelent meg. Ára 53 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-újdonságok teljes jegyzékét.

Rádió műsor

— Romániai adószámítás. —

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 3.

Bucuresti 13.05: Gramofon 13.52: Gramofon. 2.30: Gramofon. 6: Rádiózenekar 7.20: Rádiózenekar 9.15: Szimfonikus hangverseny. Ibert: Escapes. Dupart: Bánatos dal. Ravel: Seherzade. Berlioz: Fantasztikus szimfónia. 11.45: Hírek külföldre. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Évezredes babonák (Felolvasás). 11.45: A nátha (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 1.05—2.30: Virány László szalonzenekara. 2.45—3.15: R. Molnár Anna hárfázik. 5.10: Hársányi Gizzi mesél. 6.55: Föld, ember, egészség. 7.30: Kabos. Hangverseny. 8.10: Márkus Emília csevegése. 8.40: Népdalok és népdal 9.15: A rádió külföldi negyedórása. 9.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 10.30: Hírek. 11.15: Cigányzenekar. 12.10: Hanglemezek. — Budapest II. 6.05—6.35: Egy régi pesti szalon. 9.20—9.55: Thomán Mária hegedül (zongorakísérettel). — Bécs. 8.25: Gramofon. 1: Gramofon 4.20: Gyermeknek. 5.05: Részletek a „Faust” című operából. gramofondemeken. 6.10: Futballmérkőzés közvetítése. 6.40: H Kun (szoprán) énekel. 8.20: Tízperces szórakoztató műsor. 8.30: Szórakoztató zene zongoraszámokkal. 11: Bárzene 12.15—2: Táncczene a Palmhofból. — Belgrád 12: Gramofon. 1: Rádiózenekar 2.15: Dalok. 6: Zongoraszámok. 7.30: Angol lecke. 9: Saint-Saens-est. 10: Rádiózenekar. 10.30: Könnyű zene. 11.20: Estermi zene. — Pozsony. 7.15: Praha. 10.50: Praha 12.15: Gramofon. 6.35: Gramofon. 6.40: Magyar közvetítés énekszámokkal. 7.35: Gramofon. — Deutschlandsender. 7.30: Szórakoztató zene. 1: Szórakoztató zene és kamaratrío. 3: Könnyű zene 5: Délutáni hangverseny. 6.55: Énekszámok 7.50: Sport 9.10: Leányok énekelnek 9.30: A berlini filharmonikusok hangversenye. 11: Hírek 12: Szerenádok és humoreszkek. — Hamburg 7.30: Reggeli hangverseny. 1.10: Szórakoztató zene Műnhenből.